

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SAUSIO – JANUARY 6, 2011 • Vol. CII Nr. 4

Kaina 75 c.

Seimo pirmininkė priėmė Apaštališkąjį nuncijų

Vilnius, sausio 5 d. (ELTA) – „Popiežiaus Jono Pauliaus II žodžiai Lietuvai 1991 m. sausį skambėjo kaip laisvės ir vilties gūsis, įkvėpęs tolesnei kovai už savo ir kitų tautų laisvę“, – sakė Seimo pirmininkė Irena Degutienė, priėmusi Apaštališkąjį nuncijų – arkivyskupą Luigi Bonazzi.

Susitikime daug dėmesio skirta kertinių krikščioniškų vertybių įtvirtinimui viešajame Lietuvos gyvenime, kalbėta apie 1991 m. sausio 13-osios įvykių svarbą mūsų šalies ir Europos istorijai, Lietuvos žmonių susitelkimą, tikėjimą savo besikuriančia valstybe ir ryžtą įveikti visus sunkumus ir agresiją.

I. Degutienė prisiminė, koks svarbus 1991 m. buvo kiekvienas palaikymo ir paguodos žodis, pasiekdavęs okupantų kariuomenės trypiamą Lietuvą iš užsienio. „Sausio įvykiai savo geopolitine svarba prilygsta Berlyno sienos griuvimui, nes būtent jų laisvės banga nusirito toliau į Rytus. Šiomis dienomis prisimename visas užsienio valstybes, jų iškilus pi-

Seimo pirmininkė Irena Degutienė priėmė Apaštališkąjį nuncijų – arkivyskupą Luigi Bonazzi. ELTA nuotr.

liečius, kurie tomis sunkiomis akimirkomis buvo kartu su lietuvių tauta“, – sakė I. Degutienė.

1991 metų sausio mėnesį Popiežius Jonas Paulius II telegramoje lietuvių tautai rašė norįs „dar kartą išreikšti savo solidarumą brangiajai lietuvių tautai jos kančios ir nerimo va-

landą”.

Seimo pirmininkė pabrėžė, kad ir šiandien Lietuvos žmonėms ypač reikia išmintimi ir svarbiausiomis vertybėmis grįstų žodžių bei veiksmų, kurie suteiktų naują viltį ir tikėjimą savimi, pasitikėjimą šalia esančiu žmogumi bei visa valstybe.

Aplinkos ministras atmeta prezidentės kritiką

Vilnius, sausio 5 d. (ELTA) – Prezidentės Dalios Grybauskaitė dėl neveiklumo kritikuojamas aplinkos ministras Gediminas Kazlauskas teigia, kad sąstingis apėmęs ne tik Aplinkos ministeriją. Priešingai, G. Kazlauskas tvirtina, jog jo vadovaujama institucija – pirmaujanti.

„Pagal šios dienos mano turimus duomenis, mes esame pirmaujantys,

traukiame visą procesą į viršų, o ne į apačią“, – spaudos konferencijoje aiškino G. Kazlauskas.

Paklaustas, ar tikisi, kad prezidentė jo atžvilgiu pakeis nuomonę, ministras atsakė, jog reikėtų atsižvelgti į „tikrus faktus“. „Tikėtis, ar nuomonė bus pakeičiama – neturiu tokio tikslo“, – sakė G. Kazlauskas.

Prezidentė D. Grybauskaitė kri-

tikuoja Tautos prisikėlimo partijos į aplinkos ministrus deleguotą G. Kazlauską dėl neveiklumo, strateginio planavimo nebuvo, dėl nepanaudotų Europos Sąjungos (ES) lėšų. Anot šalies vadovės, G. Kazlauskas nevertas ministro pareigų.

Seimo pirmininkė konservatorė Irena Degutienė sako opozicijos interpeliacijos sulaukusiam G. Kaz-

lauskui turinti nemažai klausimų – dėl įstrigusio daugiabučių atnaujinimo darbų, atliekų tvarkymo, nepanaudotos ES paramos, neteisėtų statybų. Tuo metu premjeras Andrius Kubilius teigia, kad G. Kazlauskas ieško subalansuotų sprendimų. Po interpeliacija G. Kazlauskui pasirašė 30 parlamentarų. Pradėti interpeliaciją reikia 29 parlamentarų parašų.

Pristatyti Lietuvos pirmininkavimo ESBO uždaviniai

Spaudos konferencijoje ministras Audronius Ažubalis (centre) pristatė Lietuvos pirmininkavimo ESBO svarbiausius uždavinius. ELTA nuotr.

Vilnius, sausio 5 d. (URM info) – Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje (URM) sausio 4 dieną žurnalistų bendruomenei pristatyti Lietuvos pirmininkavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO) uždaviniai ir pagrindiniai pirmininkavimo komandos nariai.

Lietuvos pirmininkavimo pa-

grindiniai uždaviniai yra užsitęsusių konfliktų sprendimo skatinimas, kova su transnacionalinėmis grėsmėmis, žiniasklaidos laisvė ir žurnalistų saugumas, pakantumo skatinimas per švietimą ir siekis įtraukti energetinį saugumą į nuolatinę ESBO darbotvarkę.

Lietuvos užsienio reikalų mi-

nistras ir ESBO pirmininkas Audronius Ažubalis pabrėžė, kad Lietuvos diplomatijai teko didelis iššūkis. Jis aptarė būdus, kuriais Lietuva vadovausis pirmininkavimo metu. Anot ESBO pirmininko, bus skiriamas ypatingas dėmesys nešališko tarpininko vaidmeniui, sąžiningumui ir skaidrumui, probleminiams klausimams ir geresnio regioninio bendradarbiavimo skatinimui.

Ministras pristatė pagrindinius pirmininkavimo komandos narius: Lietuvos URM Pirmininkavimo ESBO departamento direktorių Rytį Paulauską, ESBO pirmininko specialųjį atstovą užsitęsusiems konfliktams Giedrį Čekuolį, ambasadorių ESBO žmogiškajam matmeniui Alfonsą Eidintą. R. Paulauskas pranešė, kad pirmininkaujančios šalies uždaviniai 56 organizacijos narėms bus pristatyti sausio 12–13 d. Vienoje vyksiančiuose renginiuose. Anot G. Čekuolio, Lietuvos pirmininkavimas nebus revoliucinis, nes ESBO yra tokia organizacija, kurioje pažanga pasiekama milimetrais, tačiau jie yra „aukso vertės”.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Kūčių šventė Brooklyn, NY (p. 2)
- Visas garas švilpukui (p. 3, 9)
- A. Vitkaus skiltis (p. 3, 9)
- „Draugo” lietuviukai (p. 4)
- Dovanoms – dalelė Lietuvos (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui (p. 8)
- „Ambersail” (59) (p. 9)
- Ieškojimai ir atradimai (p. 10)
- 10 įsimintiniausių kelionių traukiniu (p. 11)

Valiutų santykis
1 USD — 2.60 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-05-11

PERIODICALS

Redakcijos žodis

Pradedant Lietuvos vyskupų paskelbtus Dievo Gailestingumo metus, Lietuvos žmonės kviečiami piligriminei kelionei į Vilnių pasimelsti prie Aušros Vartų paveikslų, prašyti Dievo gailestingumo malonės. Kreipdamasis laišku į visus geros valios lietuvius, Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas A. J. Bačkis kviečia būti gailestingiems, atsidėti nuodėmės, atverti širdis dieviškai meilei ir gerumui. Vilniuje XX a. pirmoje pusėje gyvenusiai vienuolei šventajai Faustinai pasirodęs Išganytojas pavedė skelbti visiems žmonėms Jo gailestingumą. Pagal vienuolės regėjimus buvo nutapytas Gailestingojo Jėzaus paveikslas, kuris garbinamas specialiai įrengtoje Dievo Gailestingumo šventovėje Vilniaus senamiestyje. Kiekvienų metų pavasarį Vilniuje švenčiama Dievo Gailestingumo savaitė. Atsiliepdami į arkivyskupo kvietimą nebūtinai turime vykti į Vilnių – malda, atgailai ir geriems darbams tinka bet kuris pasaulio kampelis.

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta)

\$250.00 JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius tašo savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

NEW YORK, NY

Kūčių šventė Brooklyne

GITANA MERKELIENĖ

2010 m. gruodžio 19 d., sekmadienį, New York Lietuvių Bendruomenėje įvyko nepaprasto taurumo, grožio ir pažinimo renginys. Trys susivienijusios organizacijos – Apreiškimo parapija, NY Maironio lituanistinė mokykla ir NY Lietuvių skautų sąjunga – surengė nuostabų prieškalėdinį renginį Mt. Carmel parapijos salėje, Brooklyn.

Šventės programą atidarė Maironio mokyklos direktorė Faustina Šinkūnienė su Skautų organizacijos nariais, įžiebdami žvakutes kiekvienam stalui, nešdami šilumos, gėrio ir meilės simbolį tautiečiams.

Invokaciją sukalbėjo parapijietis Salvijus Kungys. Lietuvos Respublikos generalinio konsulato New York generalinis konsulas Valdemaras Sarapinas pasveikino visą NY bendruomenę su šv. Kalėdomis ir artėjančiais Naujaisiais metais. Ramutė Žukaitė, JAV LB NY apygardos pirmininkė, taip pat tarė nuoširdų žodį tautiečiams. Apsilankė kunigai mons. J. Calise, kunigas Virgus Volertas.

Tai buvo tikras Kūčių vakaras, nes ant stalų puikavosi „silkė pataluose“, grybų užkandėlės, vegetariškos salotos, kūčiukai, žuvų kepsniai, riešutai ir kitos pasninkinės gėrybės. Prie papuoštų stalų sėdėję žmonės

Lietuvos Respublikos gen. konsulas New York Valdemaras Sarapinas sveikina visus su šventėmis.

Mairioniukai gieda kalėdines giesmes.

NY skautai įneša kalėdinę žvakę.

Naglis Bukauskas praneša orus. Iš pramoginės „Žinių laidos“.

turėjo progą susitikti, pasišnekučiuoti, pasijusti tarsi šeimos rate prie romantiškai žybsinių žvakučių. Maironio mokyklos mokinių mamos ir mokytojos, Apreiškimo parapijos parapijietės pasistengė pagaminti kuo išradingiausias valgius iš grybų, silkių, daržovių ir žuvų, kuriais gardžiavosi visi: ir maži, ir dideli. Buvo skanu ir miela.

Visi ruošėsi nuostabiai Kūčių šventei: skautai, maironiečiai, Apreiškimo parapijiečiai ir visi susirinkusieji, įdėję daug ryžto atvykti, pasiryžimo dalyvauti ir meilės būti kartu!

Maironio mokyklos mokiniai pristatė šmaikščią Kalėdinę televizijos programą, kurioje netrūko žinių, reklamos ir geros nuotaikos. Kalėdinėse giesmėse matėsi mokytojų ir vaikų pasiruošimas nuostabiausiai metų

šventei – Kalėdoms! „Sveikas, Jėzau, gimusis“ – giesmė, kuri užpildė šilumą, meile ir vienybe visą salę. O gal kai kam net ašara ištryško, juk giedojo visi, pritardami vaikų chorui. Giesmė skambėjo garsiai, ji įkvėpė meilę, džiaugsmą ir ryžtą į visų susirinkusiųjų širdis. O ko daugiau reikia lietuviams išeiviams? Vienybės, meilės, susibūrimų kartu – kad išlaikytume tautiškumą, papročius, o svarbiausia – lietuvių kalbą, vieną iš seniausių indoeuropiečių grupės kalbų pasaulyje, kuri garsina mūsų tėvynę Lietuvą!

Kad šventė pavyktų stengėsi visi: mokyklos administracija, mokytojai, skautai, mokiniai ir net mažieji lopšelinukai. Repeticijos nebuvo lengvos, kadangi maironiečiai turėjo „nukirpti“ pamokų laiką tam, kad išmokytų programos scenarijų. Tai reikalavo visų kantrybės: mokytojų, rengėjų, mokinių ir tėvelių.

O tas Kalėdų senelis – visuomet dosnus, linksmas ir žinantis lietuvių liaudies dainas ir papročius! Šikart jis atvyko žibančiose rogėse, nešinas dovanų maišais, lydimas stirnų! Kaip žibėjo mažųjų susijaudinusios akutės, kaip atidžiai ištempę ausytes klausė vyresni, kad išgirstų savo vardą iš Kalėdų senelio lūpų. Juk tai raktas į dovanėlę, kuri buvo taip laukiama. Net 2–3 metų mažulėliai suprato, kad dosniajam Kalėdų seneliui reikia pasakyti gražų lietuvišką „Ačiū“. Buvo net pasiruošusių – tikriausius kalėdinius eilėraščius deklamavusių!

Šauni buvo šventė, pajvairinta gražių lietuviškų tradicijų, vaikučių dainų, tėvelių kantrumo ir pagalbos, visų tikėjimo ir meile vienas kitam, ko ir linki šventos Kalėdos.

Lino Vebeliūno nuotraukos

VISAS GARAS ŠVILPUKUI

BRONISLOVAS GENZELIS

Kai klausaisi mūsų seimūnų ir kai kurių politologų postringavimų apie mūsų Vyriausybės sėkmę, nejučiom prisimeni Leonid Brežnev viešpatavimo laikus, kai šis gyrėsi, o liaudis šmaikštavo. Tada buvo populiarius toks folkloro žanras kaip tariamas Armėnų radijas. Šis radijas, klausiamas: „Kodėl garvežys, nors ir kūrenamas, nejudą iš vietos?“ atsakė: „Visas garas – švilpukui.“

Kuo užsiima Seimas? Užuoť tyrės socialinės atskirties tarp Lietuvos žmonių, tautos nykimo priežastis, aiškinasi tarpusavio santykius, rengia vienas kitam apkaltas. Manychiau, to priežastys dvi: viena, atskiri seimūnai buvimą Seime naudoja savo gerovei kurti; antra – kompetencijos stoka. Seime reikia ne dainuoti ar šokti, o leisti įstatymus. Deja, to nesupranta ir didelė dalis rinkėjų. Seimas nesugeba (ar nenori) spręsti paprasčiausių dalykų, pavyzdžiui, atskirti baudžiamąją atsakomybę nuo administracinės, užtikrinti visų lygybę prieš įstatymus.

Šis mūsų Seimas tapo pakankamai neįgalus. KT ir prokuratūra siekia tuos bruožus dar labiau paryškinti. Atrodytų, seimūnai nesusimąsto, kodėl, ir pamiršta jiems Lietuvos Respublikos suteiktas teises. Negi gyvename laikotarpiu, kai vyksta karas visų su visais?

Lietuvoje niekas nepasodintas už groťų už greičio viršijimą. O policija ir prokuratūra, užuoť nubaudusi Vincą Babilių pinigine bauda ar atėmusi vairuotojo pažymėjimą (tam Seimo sutikimo nereikia), sumanė jį uždaryti už groťų, nors aiškiai žinojo, kad už tokį nusikaltimą joks teismas jo neįkalins. Matyt, taip sumanyta kelti savo įvertinimus.

Pasižvalgius po demokratiñų krašťų parlamentus, jie atrodo maždaug taip: Europos šalyse beveik du trečdaliai parlamentarų, teisininkai ir ekonomistai, kitas trečdalis – medikai, žurnalistai, sociologai, istorikai, pasitaiko ir aktorių, bet jie žino, ką reikia veikti parlamente, o JAV Atstovų rūmuose ir Senate posėdžiauja daugiausia teisininkai. Problemos esmė – dauguma mūsų rinkėjų nesuvokia, kuo turi užsiimti Seimas bei kitos valdžios institucijos.

Prieš rinkimus Inga Valinskienė sąžiningai prisipažino, kad ji Konstitucijos neskaitė, įstatymais nesidomėjo, bet jei bus išrinkta, tam turės patarėjų. Ir ji buvo išrinkta. Atrodytų, Valinskienė iki šiol neskaitė nei Konstitucijos, nei veikiančių įstatymų. Lietuvos bėda ta, kad Seimas nesirūpina savo įvaizdžiu, leidžiasi diskredituojamas. Kita vertus, ieškoma būdų, kaip sumažinti jo galias, o Seimas nepajėgus savęs apginti. Tai ryškėja per jo santykius su Konstituciniu Teismu (KT).

Ypač tokios mintys pradeda liesti į galvą, kai mėgini pažvelgti į pastarųjų metų KT veiklą ir jo požiūrį į Seimą, t. y. iki Egidijaus Kūrio pirmininkavimo ir po jo. Pirmame tarp-snyje nepajėgiu įžvelgti, kas kritikuotina. Vadovaujant Kūriui viskas pasikeitė. Mano akyse KT geras vardas smuko, kai šis nutarė, kad jo na-

riams negalima mažinti atlyginimų. Dar antikiniame pasaulyje buvo suvokta, kad pats negali būti teisėju savo byloje.

KT siekė visapusiškai sumažinti konstitucines Seimo galias, pavyzdžiui, atimti teisę kontroliuoti Valsybės saugumo departamentą, suteikti šiai institucijai galią būti aukščiau Seimo. Kūris siekė neribotai išplėsti KT galias, pavyzdžiui, imtis savo nuožiūra pastangų vertinti bet kurį Seimo priimtą įstatymą ir skelbti savo nuosprendį. KT virto niekam neatsakinga institucija (Seimas privalo atsiskaityti rinkėjams, KT – niekam). KT prasimanė savas baudimo priemones, pavyzdžiui, netekti visam gyvenimui teisės užimti tam tikrus postus. Tokių bausmių nėra jokiam baudžiamajame kodekse, jokia pasaulio demokratinė valstybė to nežino.

Įdomiai klostosi atvejis: vagišius, atkalėjęs skirtą laiką, gali tapti Seimo nariu (tokių šiame Seime ir esama), žmogūdys taip pat gali, o posėdžių Seime praleidėjas – ne. Būtų pusė

bėdos, jeigu šios nuostatos liestų visus seimūnus. Keisčiausia, kad pradėta postringauti, esą jei KT pripažino, kad Seimo narys pažeidė prietaiką, o Seimas neatėmė iš jo mandato, vadinasi, jis negali būti Seime. Vadinasi, ne tik Valinskienė neskaitė Konstitucijos... Be to, Seimo narių darbdavys yra rinkėjai, o ne kiti Seimo nariai. Tokių nuodėmių kaip A. Sacharukas ir L. Karalius neturi tik 14 seimūnų. Bet visi drįso smerkti tuos du už tokį pat elgesį.

Šio spektaklio tikslai akivaizdūs: valdantiejiems reikėjo padidinti savo skaičių bent 2 balsais. Ir padidino vienu ir dar vieną persivilioję, vadinasi, daugumą įsigijo... Kita vertus, nors aiškiai pažeidžiama Konstitucija, bet jeigu pažeidėjas priklauso daugumai, siekiama žūtbūt jį apsaugoti.

Konservatorių veikėjas Mantas Adomėnas prie Švietimo ir mokslo ministerijos įsteigė viešą įstaigą, iš kurios sėmėsi pinigų. Buvo pagautas, kaip sakytų teisininkai, su įkalčiais. Seimo nario apkaltai medžiagos daugiau negu pakanka. Subruzdų opozicija ją organizuoti. Staiga – tyla. Opozicija aiškinasi, esą neturinti tiek balsų, kad pakaktų susikompromitavusių Adomėną išgrūsti iš Seimo. Bet opozicijos priedermė atskleisti pozicijos prasikaltimus. Tegu visuomenė mato, kas yra ta valdančioji dauguma. Galvoje kirba mintis: ar neįvyko kokių užkulisinių sandėrių? Adomėnas grąžino pinigų. Jeigu taip, neteiskime vagių, kai jie, pagauti už rankos, grąžina pavogtąjį daiktą.

Seimas priėmė skandalingiausią tautos pratinimo prie girtavimo įstatymą (kitai nepavadinsi alkoholio prekiaavimo valandų pailginimo įstatymo).

Nukelta į 9 psl.

Filmas apie 1941 metų sukilimą

ALEKSAS VITKUS

Kai iš nenuilstančio išeivijos ir Lietuvos spaudos bei interneto naršytojo Broniaus Nainio sužinojau, jog JAV LB Lemonto apylinkės Socialinis skyrius ruošia surengti visuomenės susitikimą su iš Lietuvos atvykusia grupe, Lietuvoje pradėjusia kurti filmą apie 1941 metų sukilimą pavadinimu „Pavergtųjų sukilimas“, nutariau ten būtinai dalyvauti.

Popietė vyko ketvirtadienį, gruodžio 16 d., Pasaulio lietuvių centro skaitykloje, joje, be svečių, apsilankė gal apie pusšimtis žmonių. Su ruošiamu filmu pirmiausiai supažindino žurnalistas ir istorikas Vidmantas Valiušaitis. Po jo kalbėjo grupės direktorė Agnė Zarankaitė, o operatorius Andrius Bartkus parodė įdomią būsimo filmo septynių minučių trukmės ištrauką.

Sužinojome, kad Lietuvos Respublikos Seimui 2011 metus paskelbus Laisvės gynybos ir didžiųjų netekčių metais, viešoji įstaiga E2K nutarė ruošti filmą apie prieš beveik 70 metų Lietuvoje įvykusį sukilimą, kurio pagrindinis tikslas buvo atkurti prieš metus be pasipriešinimo prarastą Lietuvos nepriklausomybę.

Ši trijų žmonių grupė atvyko į JAV, tikėdamasi rasti naujų, dar jiems nežinomų, su visomis sukilimo fazėmis susijusių faktų, juos nufilmuoti, taip pat susitikti su Antrojo pasaulinio karo metu iš Lietuvos pasitraukusiais ir dar gyvais sukilimo liudininkais. Nors palyginti nedidelėje susirinkusiųjų grupėje matėsi daugiausiai pagyvenę žmonės, bijau, jog sukilimų vadovavusius jau yra priglaudusi Amžinybė.

Savo išsamioje kalboje V. Valiušaitis sakė, kad nors pagrindinis jų grupės atvykimo į JAV tikslas yra „rinkti filmui medžiagą“, jie būtų labai dėkingi, jei atsirastų žmonių, galinčių šį projektą paremti finansiškai. Jis taip pat pabrėžė, kad vienareikšmiškai šį filmą vertinti bus neįmanoma. Sovietiniai istorikai sukilimą griežtai smerkė, o jo vadus vadino fašistų pakalikais ir liaudies išdavikais. Išeivijoje, nors daugiausia sukilimas buvo vertinamas labai teigiamai, būta ir kritiškų jo vertinimų. Pakviestas tarti žodį B. Nainys, pats dalyvavęs sukilime, mums priminė, jog kova prieš sovietinį okupantą prasidėjo ne 1941 metų sukilimu, bet bolševikams vos įžengus į Lietuvą 1940 metų vasarą.

Sukilimą pradėjo organizuoti Lietuvių aktyvistų frontas (LAF), kuriam vadovavo pulk. Kazys Škirpa, buvęs Lietuvos atstovas Vokietijoje. Aktyvistai buvo nusivylę Lietuvą į pražūtį nuvedusiu prez. Antano Smetonos režimu, taip pat ir jam bandžiusia oponuoti demokratine opozicija. Tikėdamiesi vokiečių pagalbos atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, aktyvistai buvo verčiami pasisakyti einą kartu su naująja Europos tvarka, kas vėliau privedė prie karčių priekaištų jiems.

Kad spontaniškas 1941 metų birželio sukilimas prieš Raudonąją armiją buvo tikrai drąsus visos lietuvių tautos žygis, neturėtų abejoti nė vienas sąmoningas lietuvis. Kad buvo tarp sukilėlių ir žiauriai nusidėjusių prieš žydų tautą, taip pat negalima neigti. Buvo klaidų padaryta ir eilinių sukilėlių, ir vadovybės bei Laikinosios vyriausybės narių. Bet sutapatinti laisvės norą ir nepriklausomybės troškimą su žydų žudynėmis yra tik tų darbas, kurie niekada neatleidžia, mums nelinki gero ir juodina visą mūsų valstybę plataus pasaulio akyse.

Tvirtinimas, kad Lietuvos Laikinoji vyriausybė tuo nepriklausomybės paskelbimu siekusi būti Vokietijos satelitu, yra gryna nesąmonė, nes tos naujos vyriausybės naujieji okupantai nepripažino. O pasaką, kad vokiečiai, ir tik vokiečiai, išvadavo Lietuvą, sugriovė faktas, kad jau pačią pirmąją karo dieną sukilėliai pradėjo veiksmus prieš sovietinius okupantus. Dar kiti tvirtina, kad Laikinoji vyriausybė be reikalo prisipažino prisidėsianti prie Europos organizavimo naujais pagrindais. O ką ji turėjo pareikšti po žiaūros sovietinės vienerių metų okupacijos ir dar nežinodama, kad naujieji užkariautojai tapo naujaisiais okupantais, tik kitokios spalvos?

1971 m. išeivijos lietuviai su pakilia patriotine nuotaika minėjo Laikinosios vyriausybės sudarymo paskelbimo 30 metų sukaktį. Ir kaip buvo skaudu ir apmaudu, praėjus dar trisdešimčiai metų, skaityti apie baiksčių Lietuvos vadovų suvaizdintą komediją, kurios išdavoje 2000 m. rugsėjo 12 d. LR Seimas priėmė įstatymą, kuriuo Laikinosios Lietuvos vyriausybės 1941 metų birželio 23 d. paskelbtas nepriklausomybės atkūrimas buvo pripažintas dabartinės Lietuvos Respublikos teisės aktu. Ta proga Seimas pažymėjo, kad to Lietuvos gyventojų sukilimo tuometinis tikslas buvo kova ir prieš sovietinę, ir prieš būsimą nacistinę okupaciją.

Sulaukę griežto Lietuvos žydų tam aktui nepritarimo, valstybės vadovai išsigando. Vytautas Landsbergis pasiūlė prez. Valdui Adamkui to įstatymo nepasirašyti, ką Adamkus ir padarė, tuojau išskridęs į Sydney vykusias olimpines žaidynes, įstatymas tapo „užšaldytas“, ir jo iki šiol dar niekas nebandė „atšildyti“. Kad 1941 m. nepriklausomybės akto įteisinimas būsiąs žalingas Lietuvos santykiams su užsieniu, o ypač su Izraeliu, tvirtino ir buvęs prez. Algirdas Brazauskas.

Nukelta į 9 psl.

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė
laimaa@hotmail.com

Kalėdų šventė Gedimino lituanistinėje mokykloje

Graži šv. Kalėdų šventė vyko Gedimino lituanistinėje mokykloje (GLM). Šiais metais mūsų šventė vadinosi „Šaltuko natos“. Programą parengė muzikos mokytoja Asta Buračaitė. Tik nenusigąskite, visai nesusaloms, nors šventėje buvo ir senių besmegenių, šaltukų, snieguolių, nykštukų. Buvo padainuota daug

smagių dainų apie žiemą, šaltį, o svarbiausiai apie Kalėdų senelį, kurio mūsų mokiniai labai laukė.

Šventėje dalyvavo visi GLM mokiniai. Į kalėdinį susitikimą su Kalėdų seneliu pasikvietėme ir nelenkančius mokyklos mūsų apylinkės vaikučius, kad ir jie galėtų pasidžiaugti. Tad susirinko per 100 vai-

kučių, o su tėveliais – arti 300 šventės dalyvių. Buvo graži šventė. Jos gražiausias akimirkas įamžino nuolatinis mūsų apylinkės ir GLM renginių talkininkas, buvęs GLM mokinys, dabar jau nuolatinis mūsų fotografas Mantas Ivanauskas.

Gražiai talkino tėveliai, kiti apylinkės žmonės ir jaunimas. Kad Ka-

lėdų senelis galėtų savo krepšį pripildyti dovanomis JAV LB Waukegan Lake County apylinkės valdyba šventei skyrė per 750 dol.

Violeta Rutkauskienė
GLM direktorė

Manto Ivanausko nuotraukos

Juokingas lokys vardu Yogi (Filmo įvertinimas)

Neseniai ekranuose pasirodė filmas „Lokys Yogi“ („Yogi Bear“), sudominęs vieną žiūrovą, kuris nutarė aprašyti savo išpūdžius ir jį įvertinti.

Apie ką šis filmas?

Filmas yra apie du lokius, kurie visą laiką bando pavogti žmonių pietus. Žmonės lankosi Jellystone valstijos parke, kuriame ir gyvena tie du lokiai – Yogi ir Boo Boo. Jie sugalvoja įvairiausių būdų, kaip pavogti maistą. Filme žmogus, kuris nori tapti gubernatoriumi, grasina uždaryti parką, nes jame yra per mažai lankytojų. Vienintelė išeitis – parko prižiūrėtojų surinkti kuo daugiau pinigų. O nuo to prasideda nuotykių, siekiant išgelbėti parką.

Filme vaidina žinomi aktoriai

Šiame filme yra ne tik animaciniai veikėjai (lokliai). Jame vaidina ir aktoriai. Lokį Yogi įgarsino Dan Akroyd, lokį Boo Boo įkalbėjo žinomas dainininkas Justin Timberlake.

Kas labiausiai patiko filme?

Man labiausiai patiko scena, kai pirmi žmonės atvyko į parką ir kalbasi su parko prižiūrėtoju. Tuo metu lokiai sukūrė mechanizmą maistui pavogti. Tačiau naudojant tą mechanizmą vogtas pyragas krito ant Yogi veido. Tada jis sako draugui: „Aš tikiuosi, kad parko prižiūrėtojas to nematė“.

Ar kažkas nepatiko?

Man nepatiko, kad truputį negražiai filme pristatomi skautai. Pvz., parko prižiūrėtojo padėjėjas buvo įkalbintas pakenkti parkui, ir jis iš pradžių tai pagundai pasiduoda.

Kam labiausiai tiktų pamatyti filmą?

Pagal amžių filmas tinka žiūrėti ir mažiems vaikams, ir vyresniems žmonėms. Animacinė dalis gal daugiau patiks vaikams, o suaugusiems patiks aktorių vaidyba. Manau, kad

seneliams su anūkais tikrai būtų gera iškyla.

Ar verta žiūrėti filmą kino teatre, ar geriau išsinuomoti?

Verta nueiti į kino teatrą ir vieną

kartą pamatyti. Neverta pirkti filmų vaizdo įrašą, nes nemanau, kad yra toks juokingas, kad norėtum daug kartų jį žiūrėti.

Aš šį filmą vertinčiau aštuoniais taškais iš dešimties.

Andrius Kriaučiūnas

Scena iš filmo „Yogi Bear“.

www.myfreewallpapers.net nuotrauka

Dovanoms – dalelė Lietuvos

EUGENIJA MISEVIČIENĖ

Emigrantai, atsidūrę už Atlanto, neretai tampa patriotiškesni, nes labai ilgisi savo tėvynės, todėl smagu namuose turėti kažką lietuviško, kas primins apie paliktą gimtinę. Tai kodėl nedovanoti vieni kitiems dalelės Lietuvos? Tokią surasti galima naujoje lietuviškoje parduotuvėje internetu, kurią sukūrė prieš metus iš Vilniaus į JAV su darbo pasiūlymu atvykęs jaunas lietuvaitis Marius Vilemaitis.

Amerika nebuvo sąrašo viršuje

Marius su šeima į Ameriką persikėlė gyventi praėjusių metų vasarą, po to, kai gavo pasiūlymą dirbti vienoje informacinių technologijų bendrovėje. „Visa mūsų atvykimo į JAV istorija, kaip ir kiekvieno emigranto, yra unikali, ir net mums patiems sunku suprasti, nuo ko ir kaip tai prasidėjo. Jau kuris laikas su žmona nuolat pakalbėdavome, kad būtų šaunu kurį laiką pagyventi kur nors užsienyje. Nemažai esame keliaavę kaip turistai, tačiau nuolatos viduje kirbėjo noras pabūti kurioje nors šalyje ilgesnį laiką ir pažiūrėti į tą kraštą kitomis akimis. Pirmosiose sąrašo eilutėse buvo Šveicarija, Švedija ir Suomija. Tačiau visaverčiam persikėlimui trukdė vietinės kalbos nemokėjimas. Bandėme mokintis prancūziškai, tačiau supratome, kad tas riešutėlis ne taip lengvai ir greitai įkandamas.

Šeima pasirinko lengviausią kelią

Kadangi jau kuris laikas buvome išlošę „žalią“ JAV kortelę, pasirinkome lengviausią kelią – keltis į Ameriką. Juo labiau, kad ši šalis buvo šiek tiek pažįstama. Pats esu buvęs čia kaip studentas vienos vasaros metu padirbėti sezoninių darbų, o vėliau bent kartą per metus atvykdavau darbo reikalais arba su žmona turistauti. Todėl ir šis atvykimas nebuvo itin sudėtingas techniškai. Sunkiausia buvo palikti tą aplinką, kurią buvome susikūrę – nemažą draugų ir pažįstamų ratą bei gimines, namus. Būtent bendravimo labiausiai ir pasiilgstame iki šiol už Atlanto“, – pasakoja Kybartuose gimęs lietuvis.

Po rūpesčių gausos – neužpildytas laisvalaikis

Vos tik atkeliavus į JAV Marius pasinėrė į darbą, jo žmona Jolita – į ūkio reikalus. Žinoma, su kultūriniais skirtumais pažintis tęsiasi iki šiol, kas turbūt kiekvienam emigrantui yra nesibaigiantis procesas. Tačiau Vilemaičiams didelio kultūrinio šoko nebuvo gal ir todėl, kad netoli tos vietos, kur jie apsistojo, gyvena keli jų giminaičiai. Po kelių mėnesių, nurimus įkurtuvių rūpesčiams, Marius pastebėjo, kad jų gyvenime atsirado gana daug neužpildyto laisvalaikio, kurį Lietuvoje jaunuoliai skirdavo bendravimui su draugais, pažįstamais. Taip pamažu gimė sumanymas skirti daugiau laiko profesiniam tobulinimuisi ir, kaip vieną iš priemonių tam tikslui pasiekti, Marius nusprendė parašyti knygą, kuri yra tiesiogiai susijusi su jo darbu. Projektas pavyko. Tačiau ir to lietuviui nepakako.

Naujas sumanymas gimė iš noro palaikyti ryšį su Lietuva

Nuo pat atvykimo į JAV, vis didėjo noras užsiimti veikla, susijusia su Lietuva, norėjosi išlaikyti kiek įmanoma glaudesnius ryšius su gimtine. Nuolat su žmona jie svarstydavo, kaip būtų galima palaikyti artimesnį ryšį ne tik su Lietuva bei ir lietuviais, gyvenančiais JAV. „Taip nusprendėme įgyvendinti seną, dar gimtinėje gimusį sumanymą, – sukurti lietuviškų dovanų internetinę parduotuvėlę“, – pasakoja Marius. Senam draugui, interneto žinovui prisidėjus sumanymas po truputį virto realybe – užgimė lietuviška parduotuvė-svetainė www.dalelietuvos.lt.

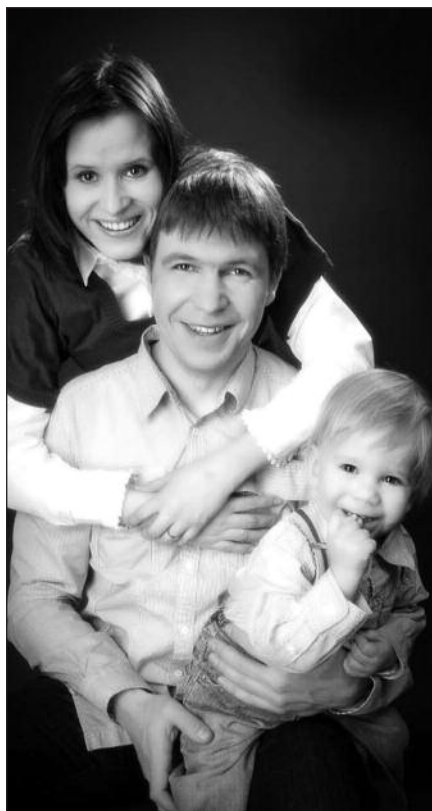
Veikla plečiasi

„Pradėjome nuo dovanų parduotuvei būtiniausių dalykų – marškinėlių, kepuraičių, lino gaminių, ženkelių ir panašiai. Tačiau jau nuo pat pradžių matėme, kad to nepakaks ir dabar po truputį žengiamo į priekį, plėsdami savo veiklą, t. y. pasiūlydami vis daugiau prekių, kurios atspindi Lietuvą, yra iš Lietuvos arba apie Lietuvą, kurias būtų galima drąsiai vadinti dalele Lietuvos. Ieškome Lietuvoje asmenybių, kurios vienaip ar kitaip savo darbais garsina Lietu-

vą. Pavyzdžiui, Beata Nicholson, kuri išleido receptų knygą, yra ta lietuviška teigiama asmenybė, kuri optimizmu ir linksmumu paneigia bet kokius neigiamus nusistatymus apie Lietuvą. Tai žmogus, kuris be galo myli savo darbą. Kitas pavyzdys – ‘3 milijonai’. Tai, sakyčiau, vieno žmogaus Kęstučio Pikūno kūrinys, kuris pats yra emigrantas, gyvenantis Jungtinėje Karalystėje, sukūręs unikalią marškinėlių ir džemperių seriją apie Lietuvą. Šiuo metu jau esame sutarę su fotomenininku Juozu Valiušaičiu, kuris visą savo gyvenimą pašventęs menui ir yra sukūręs tikrai įdomius fotoalbumus, susijusius su Lietuva, su menu, religija, mūsų kultūra. Taip pat kalbamės su daugiau Lietuvos menininkų, kad galėtume jų darbus atvežti į JAV“, – apie savo tolimesnę veiklą pasakoja Marius.

Į pagalbą kviečiasi ir lit. mokyklėlių mokytojus

Lietuviškoje interneto parduotuvėlėje „Dalelė Lietuvos“ jau šiandien galima įsigyti ir gintaro gaminių, kurie yra unikalūs tuo, kad visi sukurti Lietuvos pajūryje gyvenančios šeimos, kur jau kelios kartos užsiima šiuo amatu. Po Naujųjų metų bus siūloma daugiau prekių, skirtų vaikams. „Dirbame su menininke iš Lietuvos, kuri rūpinasi, kad dovanėlės, skirtos vaikučiams, būtų žaismingos, spalvingos bei traukiančios mažylio akį“ – savo planais džiaugiasi Marius – taip pat turime didžiulį norą išplėsti ‘Dalelė Lietuvos’ veiklą, neapsiriboti vien tik lietuviškų dovanų prekyba. Jau dabar prisidedame prie kelių aplinkinių bendruomenių, stengiamės apjungti JAV gyvenančius lietuvius. Šiuo metu jau kalbamės su keliomis lituanistinėmis mokyklėlėmis dėl Dalelietuvos.lt prisidėji-

Lietuviškos internetinės parduotuvės „Dalelė Lietuvos“ įkūrėjas Marius Vilemaitis su žmona Jolita ir sūneliu Tadu.

Nuotr. iš asm. Mariaus albumo

mo prie vaikų ugdymo ir lietuviybės išlaikymo. Esu maloniai nustebintas, kad mokytojai turi be galo daug puikių pasiūlymų, todėl labai greitai radome bendrą kalbą, ką būtų galima padaryti, kad vaikams mokymasis taptų linksmesnis ir įdomus. Planuojame, kad Lietuvis Nepriklausomybės dienos paminėjimui jau turėsime ir šio darbo rezultatus, kuriais mielai pasidalinsime su kitais Amerikos lietuviais.”

Tad kviečiame visus „Draugo“ skaitytojus apsilankyti naujoje lietuviškoje parduotuvėlėje internete www.dalelietuvos.lt, kurioje gal rasite ką nors tinkamo sau arba dovanų savo draugams ir artimiesiems!

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org arba dalia.cidzikaite@gmail.com

ĮSIKANDĘ LAIKYKIMĖS KALBOS GRYNUMO!

„Draugo“ pastangos išlaikyti lietuvių kalbą kuo grynesnę yra pastebimos ir sveikintinos, nors jo puslapiuose dar nemažai keistų kalbinių „įdomybių“, priverčiančių skaitytoją ne tik nusistebėti netikėta žodžių atranka, bet dažnai ir nusišypsoti, nors ir su kartėliu.

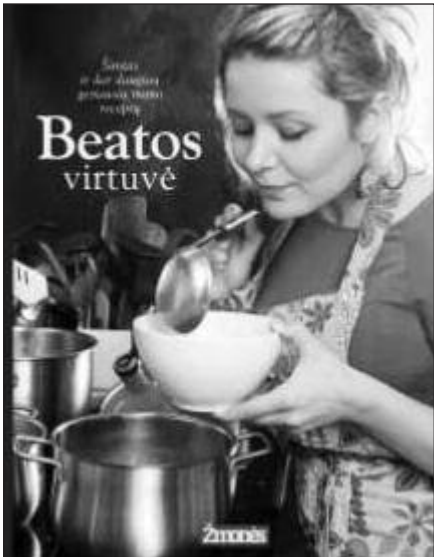
Dienraščio dviejose spalio mėnesio laidose tilpo šios antraštės: „Čikagoje pristatyta Lietuvoje gaminama produkcija“ ir „Į orą buvo pakelti NATO naikintuvai iš Šiaulių“. Ar nebūtų lietuviškiau „Čikagoje pristatyti Lietuvos gaminiai“? Ir kas pakėlė tuos naikintuvus? Ar jie patys nebuvo tam pajėgūs? Jei taip, tai Lietuvos erdvės saugumas nėra užtikrintas. Kitur vėl gražus angliškas posakis „Welcome to the neighborhood“ verčiamas kaip „Sveiki atvykę į mūsų rajoną“. Tas „rajonas“ skamba labai sovietiskai. Kodėl nepanaudoti gražių lietuviškų žodžių kaiminija ar kaimynystė? Tikras kalbinis nerangumas. Kitur rašoma, kad „velionio palaikai bus kremuojami? Ir suprask, jei nori, ar jie bus ištepami kažkokiu „losjonu“, ar šių laikų vis dažnėjančiu pa-

pročiu sudeginti. Arba vėl, vienas lietuvis prisipažįsta, kad jis buvo ne priblokštas, bet „šokiruotas“. Kaip išpūdinga! Apie nusipelnusį asmenį sakoma, kad jis „buvo visų respektuojamas ir gerbiamas“. Taip, o svietas yra sviestuotas. Taip pat nesinori tikėti, kad „Tyrimuose dalyvavo ir keturios varnos“. Pačios, savo noru? Tai tik maža dalis tų kalbinių „puošmenų“, be kurių galėtume puikiai apsieiti. Pabaigai, dažnai pasikartojančių mūsų „naujojo žodyno brangakmenių“ vėrinys: „asas“, „aukcionas“, „džemas“, „grandas“, „herojus“, „dviračio trekas“, „mikrodviko-va“, „sprinto startas“, „teniso kortai“, „vakarų divizionas“...

Nepaisant aukščiau minėtų kalbinių mandrybių gausos, pasigirsta balsų, kad išeivijos lietuvių kalba darosi „per daug gryna“ ir dėl to yra sunku susikalbėti su Lietuvoje gyvenančiais! Įsikandę laikykimės to grynumo ir nuolat jo siekime. Tai išeivijos lietuviybės pagrindinis ramstis.

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

Dalelė Lietuvos
SUVENYRAI IR DOVANOS

www.dalelietuvos.lt – puiki vieta įsigyti dovanas.

Vilnius, sausio 5 d. (URM info) – Sausio 5 d. užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis atidarė nuotraukų parodą „Misija Sibiras’10“, kurioje pristatomos ekspedicijos „Misija Sibiras’10“ akimirkos ir dalyvių išpūdžiai. Paroda atidaryta Užsienio reikalų ministerijoje. **URM** nuotr.

Migracijos skyriuose galima aktyvinti elektroninį parašą

Vilnius, sausio 5 d. (Bernardinai.lt) – Didžiuosiuose šalies miestuose asmens tapatybės korteles išsimantys gyventojai nuo šiol Migracijos skyriuose jas gali ir išbandyti. Čia pastatyti informaciniai terminalai, kuriuose galima aktyvinti elektroninį parašą ir išmokti naudotis elektroninėmis paslaugomis.

Pasak migracijos tarnybos darbuotojų, daugelis elektroniniu parašu nesinaudoja, nes nežino, kaip tai daryti. Daugiausiai naujovę domisi jaunimas.

„Kol kas susidomėjimas nėra labai didelis, pas mus tai yra naujovė, bet mes prieš įteikdami elektroninį parašą kartu su tapatybės kortele duodame žmonėms atmintines, nuvedame prie mūsų kompiuterio“, – pasakojo Vaida Šimanskaitė, Panevėžio migracijos tarnybos Pasų poskyrio specialistė.

Suaktyvinę elektroninį parašą, neišeidami iš namų gyventojai gali internetu deklaruoti gyvenamąją vietą, pajamas, turtą, tvarkyti nedarbingumo pažymėjimą, gauti pažymas iš teismo, „Sodros“, medicinos įstai-

gų, pateikti prašymus pašalpoms, pensijoms, įvairioms išmokoms. Elektronines paslaugas taip pat teikia gyventojų, hipotekos, testamentų, turto areštų, vedybų sutarčių registrai. Tokie terminalai įrengti Panevėžio, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių apskričių policijos komisariatų Migracijos skyriuose.

„Kaimo žmonės, miesto žmonės gali ateiti į miesto bibliotekas, rajono bibliotekas, ten yra sutvarkytos visos programos, yra internetas, kortelių skaitytuvai, kur žmogus lygiai taip pat gali pasinaudoti elektroninėmis valdžios paslaugomis“, – sakė Panevėžio migracijos tarnybos Pasų poskyrio viršininkė Bronislava Pliavienė.

Nuo šių metų gyventojai gali rinktis, kokią asmens dokumentą – pasą ar tapatybės kortelę – turėti. Pasak vidaus reikalų ministro, iki 30 litų atpigusi asmens tapatybės kortelė turėtų tapti paskata ją įsigyti ir dažniau naudoti elektroninį parašą. Šiuo metu jau išduota per pusę milijono asmens tapatybės kortelių su elektroniniu parašu.

D. Urbo premija vėl skatins pradedančius vertėjus

Vilnius, sausio 5 d. (ELTA) – Lietuvos literatūros vertėjų sąjunga skelbia konkursą Dominyko Urbo premijai už vertimo debiutą pelnyti. 2008 m. įsteigta premija skiriama grožinės ir humanitarinės literatūros vertėjui už per pastaruosius trejus metus pasirodžiusį profesionalų, meniską pirmą arba antrą vertimą į lietuvių kalbą.

Konkurso tikslas – įvertinti ir skatinti pradedančiuosius literatūros vertėjus bei sudaryti prielaidas lengviau įsilieti į Lietuvos kultūrinį gyvenimą, tapti aktyviais meno kūrėjais. Konkursui gali būti teikiami tik knyga išleisti vertimai. Konkurse gali dalyvauti asmenys iki 35 metų amžiaus.

Kandidatus premijai siūlyti kviečiama iki šių metų vasario 10 dienos, taip pat būtina pateikti kandidato išverstą knygą ir jos originalą. Kandidatus premijai gauti gali siūlyti vertėjai, leidyklos, sąjungos, švietimo įstaigos, valstybinės institucijos, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys.

Premiją ketinama teikti šių metų

balandžio 28 d., minint žymaus vertėjo, redaktoriaus ir kalbininko Dominyko Urbo 103-iasias gimimo metines. Lietuvių meninio vertimo klasiko D. Urbo (1908–1996) dėka lietuviškai į skaitytojus prabilo didieji pasaulio literatūros kūrėjai. Iš rusų, prancūzų, vokiečių, latvių, lenkų, jidiš kalbų D. Urbas išvertė apie pusimtį knygų, su kuriomis išaugo ne viena lietuvių skaitytojų karta.

Daugiau kaip 20 metų D. Urbas dirbo „Vagos“ leidyklos redaktoriumi, daug triūso įdėjo rengdamas spaudai ne tik sudėtingus verstinius kūrinius, bet ir lietuvių literatūros palikimą. Sudarė Martyno Mažvydo raštų žodyną, paskelbė straipsnių kalbos kultūros, vertimo klausimais, išugdė būrį vertėjų ir redaktorių.

Pirmąją D. Urbo premijos laureatė 2008 m. tapo vertėja iš prancūzų kalbos Erika Sabaliauskaitė, 2009 m. premiją pelnė Emilija Ferdmanaitė, verčianti iš anglų kalbos. 2010 m. buvo įteiktos dvi paskatinamosios premijos pradedančiosiems vertėjoms.

Baltarusijoje sulaikyta Lietuvos pilietė atgavo laisvę

Vilnius, sausio 5 d. (BNS) – Per neramumus Baltarusijoje sulaikyta Lietuvos pilietė išleista į laisvę grįžo į Lietuvą. Baltarusijos valstybiniame pedagoginiame universitete studijuojanti Olga Marževskaja iš sulaikymo vietos išleista ir po nakvynės Minske savo transportu grįžo į Lietuvą.

„Ji ambasados siūlytos pagalbos atsisakė“, – pranešė Užsienio reikalų ministerija.

Mergina buvo sulaikyta, kai dalyvavo protesto akcijoje po gruodžio 19

dienos prezidento rinkimų. Jai, kaip ir dar keliems šimtams protesto akcijos dalyvių skirta 10 parų administracinio arešto „už mitingo taisyklių pažeidimą“. Seimo Užsienio reikalų komitetas iškart po to pareikalavo ją nedelsiant paleisti. Baigdamas Seimo sesiją po audringų diskusijų raginimą „nedelsiant išleisti į laisvę suimtus 2010 m. gruodžio 19–20 d. taikaus mitingo dalyvius“ paskelbė ir visas parlamentas.

Sportas

L. Kleiza svečiavosi Čikagos „Lituanica“ krepšinio akademijoje. **Irytas.lt** nuotr.

Čikaga, sausio 5 d. (Irytas.lt) – Sausio 3 d. ilgam įstrigs Čikagos „Lituanicos“ krepšinio akademijos jauniesiems krepšininkams. Tą vakarą Pasaulio lietuvių centro Jaunimo rūmų salėje Lemonte lankėsi geriausias 2010 metų Lietuvos krepšininkas Linas Kleiza. Tądien L. Kleiza pažymėjo savo 26-ąjį gimtadienį.

Lietuvos vyrų rinktinės pažibai įvairių amžiaus grupių „Lituanicos“ vaikai parodė savo sugebėjimus. L. Kleiza kartu su jaunaisiais krepšininkais dalyvavo baudų metimo konkurse. Šiame konkurse taiklesnis už NBA krepšininką pasirodė „Lituanicos“ auklėtinis, trečiokas Paulius Metrikas, kuriam atiteko krepšinio

marškinėliai su L. Kleizos parašu.

Linui buvo įteiktas tortas su 26-iomis degančiomis žvakutėmis. Kaip jau įprasta per gimtadienio šventes, jubiliatui visi krepšinio gerbėjai sudainavo „Ilgiausių metų!“ Atsidėkodamas už šiltą priėmimą krepšininkas mielai ir ilgokai visiems susirinkusiems dalino autografus, fotografavosi.

Geriausias Lietuvos krepšininkas palinkėjo visiems „Lituanicos“ auklėtiniais stiprybės, sveikatos ir pergalių krepšinio aikštelėse. „Tegu Naujieji metai jums būna sėkmingi ir atneša daug džiaugsmo“, – tarė L. Kleiza.

Vilnius, sausio 4 d. (ELTA) – Lietuvė Simona Krupeckaitė geriausios 2010 metų pasaulio treko dviratininkės rinkimuose, kuriuos surengė interneto svetainė Velodrome.org.uk, užėmė antrąją vietą. Geriausia 2009 ir 2010 metų Lietuvos sportininkė surinko 23 proc. balsų. Pernai S. Krupeckaitė šiuose rinkimuose buvo pirma. Nugalėjo australė Anna Meares, surinkusi 46 proc. balsų. Trečia liko kanadietė Tara Whitten – 15 proc. balsų. Geriausiu 2010 metų pasaulio treko dviratininku išrinktas olandas Teun Mulder – 69 proc. balsų.

S. Krupeckaitė Lietuvos sporto gerbėjai išrinko geriausią 2010 metų Lietuvos sportininkę. 28-erių metų pasaulio čempionė ir rekordininkė antrus metus iš eilės užėmė pirmą vietą Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK), loterijų firmos „Oliėja“ ir dienraščio „Lietuvos rytas“ surengtuose tradiciniuose rinkimuose. S. Krupeckaitė atiteko 62,963 taškai. Simona pernai pasaulio pirmenybėse iškovojo po vieną aukso ir

Simona Krupeckaitė. **ELTA** nuotr.

sidabro bei du bronzos medalius, o Europos čempionate pelnė sidabrą ir bronzą. Be to, S. Krupeckaitė pernai pagerino pasaulio sprinto rungties rekordą.

Pasaulio naujienos

Respublikonų partija sieks mesti iššūkį prezidentui

Washington, DC, sausio 5 d. (BNS) – Respublikonų partija šią savaitę perima Atstovų rūmų kontrolę, neslėpdama ryžto kišti pagalius į ratus prezidentui Barack Obama ir žadėdama visuomenei mažesnės valdžios bei mažesnių išlaidų erą.

Galbūt tai tik sutapimas, bet visuomenės pritarimas B. Obama darbui prezidento pareigose išaugo iki 50 proc. **SCANPIX** nuotr.

Demokratų vadovė Nancy Pelosi per pirmąjį Kongreso posėdį perdavė Atstovų rūmų pirmininko plaktuką respublikonui John Boehner, ketinančiam skubiai surengti balsavimą dėl prezidento sveikatos apsaugos sistemos pertvarkos atšaukimo. Tai buvo vienas iš Respublikonų partijos pažadų prieš lapkritį vykusius kadencijos vidurio rinkimus, po kurių ji susigrąžino Kongreso žemųjų rūmų kontrolę.

Atstovų rūmuose respublikonai turėtų įtikinama persvara laimėti balsavimą, tačiau Senatą vis dar kontroliuoja demokratai, todėl čia B. Obama politinių priešininkų siūlymai dėl sveikatos apsaugos sistemos

pertvarkos atšaukimo nesulauks būtino palaikymo.

Nauji veiksmai dėl sveikatos pertvarkos atšaukimo – būsimas atitinamo siūlymo priėmimas žemuojuose Kongreso rūmuose ir jos „numarinimas“ Senate – puikiai iliustruoja aklavietę, kurioje dėl susipriešinusios valdžios atsidurs įstatymų leidybos procesas per dvejus paskutinius B. Obama kadencijos metus.

Vis dėlto B. Obama pareiškė, kad tokiu metu, kai šalies ekonomikos atsigavimas vangus, o nedarbo lygis siekia beveik 10 proc., jis viliasi, jog Kongreso sesijos metu respublikonai sušvelnins savo griežtas ideologines nuostatas. „Esu beveik tikras, kad jie suvoks, jog mūsų darbas yra vadovauti ir užtikrinti, kad suteikiame darbo vietas Amerikos žmonėms ir kuriame konkurencingą XXI amžiaus ekonomiką“, – sakė prezidentas antadienį, sugrįžęs iš Hawaii, kur dvi savaites atostogavo.

Pasak B. Obama, abi pusės gali pasiremti paskutiniu ankstesnio Kongreso posėdžiu praėjusių metų pabaigoje, kai buvo pasiektas susitarimas, atvėręs kelią nedidinti pajamų mokesčių, pratęsti bedarbio pašalpų mokėjimą ir sumažinti socialinio draudimo mokesčių.

Galbūt tai tik sutapimas, bet visuomenės pritarimas B. Obama darbui prezidento pareigose išaugo iki 50 proc., rodo naujausia viešosios nuomonės tyrimo agentūros „Gallup“ apklausa. Beveik visą pastarąjį pusmetį apklausoje palankiai prezidento veiklą vertino apie 45 proc. apklaustųjų. Pastarąjį kartą 50 proc. žymą jis buvo pasiekęs pernai baigiantis pavasariui.

Prisaiškintas naujasis California valstijos gubernatorius

Sacramento, sausio 5 d. (BNS) – JAV California valstijos gubernatoriumi oficialiai tapo demokratas Jerry Brown. Jis šiose pareigose pakeitė

J. Brown tapo California valstijos gubernatoriumi. **EPA** nuotr.

respublikoną Arnold Schwarzenegger.

72 metų J. Brown davė priesaiką per iškilmes sostinėje Sacramento. Jis pabrėžė, kad dėl milijardinės skylės valstijos biudžete reikia būti pasirengus „skausmingiems apkarpyimams“. „Metai iš mūsų pareikalaus drąsos ir aukos“, – kalbėjo jis savo inauguracinėje kalboje.

Po septynerių A. Schwarzenegger valdymo metų California valstija yra ties bankroto riba. Biudžete trūksta 20 mlrd. dolerių. Nedarbas siekia 12,4 proc. ir gerokai viršija JAV vidurkį.

J. Brown yra vyriausias politikas, kuriam pavyko užimti California valstijos gubernatoriaus pareigas. Tai yra jau antrasis jo amžiaus rekordas. 1974 metais demokratas į šias pareigas buvo išrinktas 36 metų – tada jis tapo jauniausiu gubernatoriumi nuo XIX amžiaus vidurio.

J. Brown paragino respublikonus nestabdyti jo pastangų gaivinti biudžetą. „Kito kelio nėra“, – pažymėjo jis.

EUROPA

DUBLINAS

Daugybė Šiaurės Airijos mokyklų po kalėdinių atostogų gali nepradėti veikti dėl žalos, kurią sukėlė sutrūkę vandentiekio vamzdžiai. Kai kurie Š. Airijos gyventojai jau dvi savaites neturi geriamojo vandens dėl užšalusių ir susproginėjusių vandentiekio vamzdžių. Vandentiekininkai žada galutinai sutvarkyti problemas padarinius jau šią savaitę.

RYGA

2007 m. gegužės 3 d. Latvijos vyriausybė atmetė rezoliuciją, reiškiančią paramą Estijai dėl vadinamųjų „bronzinės nakties“ riausių. Remiantis iš JAV diplomatų gauta telegrama, kurią paviešino „WikiLeaks“, Latvijos vyriausybė taip pasielgė dėl kelių priežasčių: politinio smulkmeniškumo, siekio išvengti neramumų pačioje Latvijoje ir noro išlaikyti gerus santykius su Maskva.

KROKUA

Krokvos ligoninėje dėl savo gyvybės kovoja virusu A/H1N1 užsikrėtusi 23 metų moteris. Šis vadinamojo kiaulių gripo atvejis yra pirmas šiais metais Lenkijoje, tai patvirtino dviejose skirtingose laboratorijose atlikti tyrimai. Moteris buvo 27 nėštumo savaitės, tačiau, atlikus Cezario pjūvį, kūdikis gimė sveikas, virusu neužkrėstas.

VARŠUVA

Lenkijos premjeras Donald Tusk atsakomybę dėl prezidentinio lėktuvo avarijos netoli Smolensk verčia ir lenkų pilotams, ir rusų oro dispečeriams. Rusijos oro dispečeriai neturėjo leisti tupdyti lėktuvo tokiomis oro sąlygomis, kalbėjo D. Tusk. Ypač dėl to jis kaip ne visiškai korektiškas kritikavo Rusijos Tarpvalstybinio aviacijos komiteto MAK išvadas dėl avarijos priežasčių. Nelaimė, pabrėžė premjeras, kilo dėl keleto priežasčių.

LONDONAS

Londono policija paskelbė vaizdo įrašą, kuriame matyti, kaip praėjusį mėnesį sostinėje vykusią riausių metu protestuotojai užpuola princo

Charles automobilį ir kitas jį lydintis mašinas. Per didžiausius per daugelį metų sostinėje kilusius neramumus, kai vyriausybė pakėlė studijų mokesčių, protestuojantys studentai grėsmingai apsupo prinčą ir jo sutuoktinę Camilla gabenusį limuziną, o vėliau įskėlė vieną jo langą, ir patį automobilį apipylė baltais dažais.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos milicija Maskvoje suėmė 35 opozicijos šalininkus, kurie prie vieno sostinės kalėjimų protestavo prieš opozicionieriui Boris Nemcov skirtą kalinimo bausmę. Demonstrantai buvo susirinkę prie kalėjimo, kuriame laikomas B. Nemcov. B. Nemcov buvo suimtas penktadienį, kai dalyvavo mitinge Maskvoje. Iš viso tada buvo sulaikyta beveik 70 žmonių, protestavusių prieš dar vieną bausmę Kremliaus kritikui Michail Chodorkovskij ir reikalavusių daugiau politinių laisvių.

AZIJA

TOKIJAS

Tvyrant didelei įtampai Korėjos pusiasalyje Japonija paskelbė dar šiais metais norinti pradėti tiesioginius pokalbius su Pchenjanu. Nors šalys neužmegs diplomatinio santykių, tačiau būtina sukurti aplinką, kurioje tiesioginis dialogas būtų įmanomas, sakė Japonijos užsienio reikalų ministras Seiji Maehara. Japonija, anot jo, bendraudama su Šiaurės Korėja neturi apsiriboti daugiašaliais susitikimais arba vadinaisiais šešiašaliais pokalbiais dėl prieštaringos Pchenjano branduolinės programos.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas Barack Obama svarsto galimybę paskirti buvusį prekybos sekretorių William Daley į aukštas pareigas Baltųjų rūmų administracijoje, galbūt net patikėti jam administracijos vadovo pareigas. Žinia apie tai pasirodė tokiu metu, kai B. Obama prieš naują jo prezidentavimo kadencijos etapą rengiasi didesnio masto pertvarkai savo administracijoje. W. Daley, vienas iš JAV banko „JPMorgan Chase & Co.“ vadovų, turi didelę darbo privačiame sektoriuje patirtį.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
www.draugas.org

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El. paštas: nausediene@aol.com

„SKRAIDO“ BALANDĖLIAI, BET SKIRTINGI

Praėjo visos šventės, pasibaigę šventiški patiekalai, vėl sėsime prie savo kasdieninio stalo ir kasdieninių įprastų valgių. Visi lietuviai gerai žino balandėlius, juos visi mėgsta, o jų receptai perduodami iš kartos į kartą. Tačiau kiekvienos šeimininkės balandėliai yra vis kitokie. Tokia ypatybė būdinga daugeliui populiariausių valgių.

Azijietiška „dolma“

Daugelio šeimininkų šiandien mėgstami „balandėliai“ Lietuvoje žinomi jau nuo Vytauto Didžiojo laikų. Kaip ir daugelis patiekalų, „balandėliai“ atkeliavo iš Artimųjų Rytų. Jų šaknis nesunkiai galima surasti Azijoje. Čia jie vadinami „dolma“ ir žinomi daugelyje islamo šalių. Balandėliai buvo gaminami iš avienos faršo, sumaišyto su svogūnais ir ryžiais, bei suvynioto į jaunus vynuogių lapus. Pagardinami įvairiais prieskoniais bei granatų sultimis. Šis patiekalas buvo ir išliko populiarius beveik visur, kur auga vynuogės. Todėl tokius, suvyniotus į vynuogių lapus ir ištroškintus gaminius, galima rasti daugelio šalių virtuvėse.

Pats žodis „dolma“ yra turkiškas, tačiau panašų patiekalą gamino graikai, armėnai, rumunai ir persai. „Dolmos“ giminaičiai žinomi labai seniai: jau prieš mūsų erą į lapus suvynioti valgiai minimi Egipte. Antikinėje literatūroje taip pat randama užuomina apie panašų valgį: 425 m. pr.m.e. parašytos Aristofano komedijos personažas reikalauja atnešti kopūstų lapų su kiauliena. Kinų valstiečiams balandėliai – irgi vienas iš jų tautinių valgių.

Balandėlių „skrydis“

Kadangi šis patiekalas ištis ne-sudėtingas, pagaminti pigus ir yra sveikas, jis patiko daugeliui. Labai greitai patiekalo geografija ėmė plėstis, taip jis iš azijietiško valgio tapo europietišku. Nuo XV a. per turkišką virtuvę „dolma“ pasiekė Europą. Europiečiai vynuogių lapus pakeitė jiems priimtinais kopūstlapiais, avieną – kiauliena, o granatų sultis – grietine. Šiandien balandėliai yra paplitę didelėje dalyje Europos, Rytų Europos, skandinavų, vokiečių, austrų virtuvėse.

Lietuviškų balandėlių „kelionė“ kulinarijos istorijoje aiškinama įvairiai. Teigiama, kad Lietuva tapo bene pirmąja stotele balandėlių „skrydyje“ iš Azijos į Europą. Esą šis valgis atkeliavo į mūsų šalį drauge su Vytautu ir jau iš čia su Jogaila pasiekė Lenkiją. Manoma, kad tai įvyko, kai Vytautas apgyvendino turkus Lietuvoje. O lenkų kulinariai rašo, kad balandėliai – yra lenkiškas patiekalas, iš Lenkijos paplėtęs po visą Vakarų Europą.

Tačiau galima ir kita istorija: mes apie „balandėlius“ sužinojome iš savo kaimynų slavų. Juk Ukrainoje jie vadinami „holupki“, Baltarusijoje

– „golubki“, o Rusijoje – „golubcy“. Mūsų kaimynai lenkai irgi turi beveik tokį pat patiekalą, vadinamą „golabki“. Taigi gali būti, kad lietuviai pavadinimą išsivertė tiesiogiai – „balandėliai“. Vis dėlto rusų kulinarinėje literatūroje užsimenama, kad rusiskas pavadinimas „golubcy“ atsirado tik XVIII a. pabaigoje – XIX a. pradžioje. O mes juk kalbame apie Vytauto laikus ir jau tada Lietuvoje gamintus „balandėlius“.

Kaip ten bebūtų, rytietiška „dolma“ pas mus virto lietuviškais „balandėliais“. O šie, savo ruožtu, įgijo daugybę giminaičių, tiek savo sudėtimi, tiek skoniu smarkiai nutolusiu nuo „motininio“ varianto. Todėl šiandien gaminame ne tik tradiciniais mums tapusius balandėlius, bet ir balandėlius su varške, žuvimi, grybais, daržovėmis, visus juos vadindami tuo pačiu vardu.

Kulinarinė sudėtis

Visos balandėlių sudėtinės dalys – tai puikiai tarpusavyje derantys produktai. Daržovės, mėsa, kruopos – patiekalo sudėtyje yra beveik visko, ko labiausiai ir reikia mūsų organizmui. Todėl balandėliai neatsitiktinai vadinami sveiku kulinariiniu patiekalu. Kopūstai balandėliuose atstovauja daržovių šeimai. Kopūstų gydomosios savybės žinomos nuo seno. Tai daugiavitamininė daržovė, vertinga dėl joje esančio karoteno bei vitaminų B1, B2, K ir B6. Kopūstai kaupia labai vertingų vitaminų P ir C derinį, kuris gerina kraujagyslių sienelių laidumą, elastingumą, didina organizmo atsparumą esant deguonies stokai ir jonizuojančiai radiacijai, prižiūri cholesterolio ir riebalų apykaitą organizme. Kopūstuose daug kalio druskos, o kalis stiprina širdies darbą, aktyvina nervų sistemos veiklą. Juose taip pat yra kalcio, fosforo, magnio, geležies, vario, mangano, kobalto, cinko, nikelio, chromo ir kitų mineralinių elementų. Gaminami balandėlius nepamirškite, kad kopūstai – puikus dietinis produktas.

Sveikatinamąjį poveikį papildoma ir balandėlių padaže esančios morkos. Jos ypač vertingos tuo, kad jose daug susikaupusio karotino, organizme virstančio vitaminu A. Tai 2–3 parų organizmui reikalinga karotino norma. Morkose apstu ir kitų vitaminų:

C, P, PP, K, E, B1, B2, B6. Iš mikroelementų jose daugiausia kobalto ir vario. Morkos gerina kasos, kepenų veiklą.

Balandėlių maistinę vertę padidina ir juose esantys ryžiai. Didžiąją ryžių dalį sudaro angliavandeniai, bet šiuose grūduose yra ir riebalų, ląstelienos, baltymų, mineralinių medžiagų, vitaminų ir vandens. Įprastų baltųjų ilgagrūdžių ryžių sudėtyje yra 79,95 proc. angliavandenių. Ryžių baltymus sudaro nepakeičiamos amino rūgštys, o riebalus – sočiosios ir nesočiosios riebalinės rūgštys. Be to, ryžiuose nėra cholesterolio, todėl juos gerai vertina mitybos žinovai. Čia susikaupęs visas mineralinių medžiagų derinys, gausu B grupės vitaminų bei vitamino PP. Visos ryžiuose esančios medžiagos būtinos normaliai žmogaus organizmo veiklai. Krakmolai teikia energijos, ląsteliena sugeria vandenį, todėl ryžiai ypač gerai dera su tais produktais, kuriuose nėra ląstelienos, pavyzdžiui, su mėsa, žuvimi.

Daugelis kulinarių pataria ruošiant maltos mėsos patiekalus, maišyti kelių rūšių mėsą. Pvz., Portugalijoje taip visados troškinama įvairi mėsa. Labai geras derinys – jautiena, kiauliena ir veršiena. Gerai dera aviena su jautiena. Švelnus ir malonus yra kiaulienos, veršienos ir kalakutienos derinys. Tradiciškai balandėliams naudojamas maltos kiaulienos ir jautienos mišinys. Šios mėsos rūšys tarsi papildoma viena kita.

mi. Iš maltos mėsos, virtų ryžių, pakepintų svogūnų, kiaušinių ir prieskonių paruoškite įdarą. Įdaro dėkite ant kopūsto lapų ir padarykite balandėlius. Tada juos apvoliokite miltuose ir pakepkite su aliejumi, kol šonai paskrus. Apkepčius balandėlius sudėkite į puodą, sluoksniuodami su sutarkuotomis morkomis, ir užpilkite vandeniu. Įberkite truputį druskos ir troškinkite apie 30 minučių. Tada nupilkite truputį skysčio, kuriame troškinasi balandėliai, ir sumaišykite jį su grietine bei pomidorų padažu. Šį mišinį užpilkite ant balandėlių ir dar patroškinkite apie 20 minučių.

Balandėliai su daržovių įdaru

Reikės: 1 nedidelio kopūsto, 3 šaukštų sviesto.

Įdarui: 3 puodukų virtų ryžių, vieno indelio konservuotų kukurūzų, vienos saldžios paprikos, 2 pomidorų, 2 šaukštų majonezo, trupučio petražolių, maltų juodųjų pipirų.

Kopūstą apvirkite pasūdytame vandenyje ir išskirstykite lapus. Įdarui virtus ryžius, kukurūzus, susmulkintą papriką, kubeliais supjaustytus pomidorus užpilkite majonezu, paskaninkite prieskoniais ir gerai išmaišykite. Į kopūsto lapo vidurį dėkite po 1,5 šaukšto įdaro ir užlankstykite kraštus. Paruoštus balandėlius sudėkite į puodą, įpilkite 2 puodelius vandens, įdėkite 3 šaukštus sviesto ir troškinkite apie 15 minučių.

Balandėliai su grikių koše

Reikės: 1 vidutinio dydžio kopūsto, 1 saujos džiovintų grybų, 1 sv. grikių, trupučio druskos, pipirų, petražolių.

Padažui: 3 pomidorų, 2 skiltelių česnako, 1 svogūno, 1 šaukšto sviesto, 1 lauro lapelio, trupučio druskos, pipirų.

Grybus išmirkykite ir išvirkite. Kopūstą pavirinkite pasūdytame vandenyje, išskirstykite lapus. Grikius išvirkite, sumaišykite su susmulkintais grybais bei petražolėmis, įberkite druskos, pipirų ir gerai išmaišykite. Įdaro dėkite ant kopūsto lapų, suvyniokite balandėlius ir dėkite juos į riebalais pateptą bei likusiais lapais išklotą troškintuvą. Svogūną ir česnaką susmulkinkite ir pakepkite svieste. Į kepusius svogūnus sudėkite nuluptus ir nedideliais kubeliais supjaustytus pomidorus ir pakepkite 5–6 minutes. Šį troškinį supilkite ant balandėlių, įmeskite lauro lapelį, druskos, pipirų ir troškinkite apie 30 minučių. Patiekite užpylus padažu.

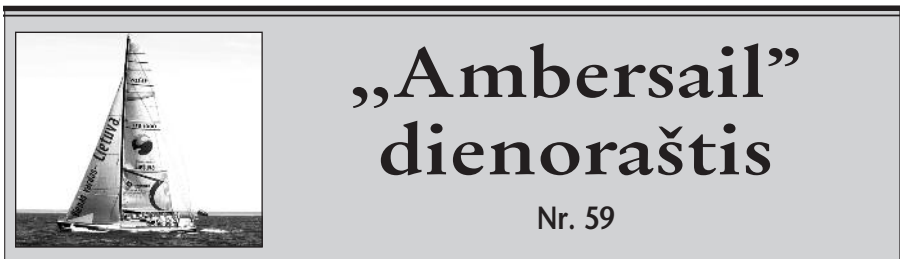
Balandėliai su varške

Reikės: 10 kopūsto lapų, 1 sv. varškės, 1/2 puodelio ryžių, 2 šaukštų sviesto, 0,5 puodelio grietinės, 1 kiaušinio, druskos, cukraus, aliejaus.

Padažui: 3 šaukštų grietinės, 3 šaukštų pomidorų padažo.

Kopūstų lapus apvirkite kaip įprastiems balandėliams. Varškę pertrinkite, sumaišykite su virtais ryžiais, įmuškite kiaušinį, įdėkite grietinės, sviesto, įberkite druskos, cukraus ir gerai išmaišykite. Įdaro dėkite ant kopūstų lapų ir padarykite balandėlius. Juos apkepinkite aliejuje, sudėkite į puodą, užpilkite vandens ir troškinkite apie 15 minučių. Baigdami troškinti supilkite grietinę ir pomidorų padažą.

Parengta pagal Rimą Marcinkevičienę

„Ambersail” dienoraštis

Nr. 59

2009-04-06
Penktasis ir paskutinis
tūkstantis jūrmylių

Kovo 11 dieną VII etapo įgula paliko Brazilijos krantus ir pradėjo kelionę JAV link. Buvo planuota per 28 dienas nuplaukti 4,800 jūrmylių. Ieškodama palankesnių vėjų, VII etapo įgula nuo pagrindinės krypties buvo nukrypusi ir nuplaukė daugiau. Šianakt įgula įveikė penktąjį tūkstantį jūrmylių ir, pasivijusi prarastą laiką, antradienį planuoja būti Miami uoste. Iki Miami dar likę 350 jūrmylių.

Artėjant penktajam tūkstančiui jūrmylių, pasigirdo keistas garsas ir pasijuto per visą laivą einantis virpesys. Per iluminatorius apžiūrėjus kylį ir vairo plunksną, jokių pažeidimų ar prikibusių daiktų nesimatė. Išaušus rytui buvo nuspręsta sustabdyti laivą ir nerti pasižvalgyti po laivą. Nerti po laivą buvo patikėta Regiui. Jis prisirišo saugos virvę, užsidėjo nardymo reikmenis ir šoktelėjo iš jachtos. Nardymui aplinka buvo palanki. Vėjo buvo nedaug, vandeny-
nas ramus. Paniręs kelis kartus Regis nieko įtartino taip pat nepastebėjo. Apžiūrėjo kylį, vairo plunksną, patikrino, ar nekliba sraigtas. Toliau tęsiant kelionę, naktį atsiradę garsai dingo. Matyt, buvome pakabinę žolių pluoštelį, kuris, sustojus laivui, pats ir atkibo. Galėjome ramiai tęsti kelionę.

Per pietus vėjas ypatingai sumažėjo. Vėjo kryptis nuolat kaitaliojosi. Nusprendėme išbandyti mūsų etapo metu dar niekad nenaudotą spinakergiką. Išsikelti spinakergiką susirinko visa įgula. Kaip kuriems tai buvo tarsi prasiblaškyimas nuo monotoniško plaukimo, pučiant silpnam vėjui ir kaitinant kaitriai saulei.

Šio vakaro vakarienė buvo itin iškilinga. Dar sykį peržiūrėję maisto atsargas, suradome pakelį sausainių, konservuotų ananasų dėžutę ir plytelę šokolado. Iš šių trijų produktų mums pavyko padaryti nuostabius pyragaičius. O jie buvo gaminti nepaprastai progai. Šiandien sukako pusė metų, kai iš Klaipėdos uosto buvo išlydėta jachta „Ambersail” į didžiąją misiją – „Tūkstantmečio odisėja. Vienas vardas – Lietuva”. VII etapo 11 įgulos narių šiai misijai paskyrė mėnesį laiko. Tik vienas Linkus „Ambersail” jachtoje buriuoja jau visus pusę metų.

Audrius Murauskas
VII etapo įgulos narys

2009-04-09
Nelengva pabaiga į Miami

„Tūkstantmečio odisėjos” VII etapo įgula, vadovaujama Raimondo Šiugždinio, Sao Paulo lietuvių bendruomenę palikę kovo 11 dieną, po 28 dienų plaukimo balandžio 8 dieną, nuplaukus 5,600 jūrmylių, 1 valandą 30 minučių vietos laiku pasiekė Miami (JAV) krantus.

Paskutinę plaukimo parą vandenynas įgulai neleido atsipalaiduoti. Vėjas „į nosį” pūtė iki 37 mazgų stiprumu. „Ambersail” jachta vandenyne atrodė kaip mažas šapelis. Laivas pakildavo ant bangos ir leisdavosi, pakildavo ir vėl leisdavosi. Nuo bangos šokteldavo tokia jėga, kad net pakildavo į orą ir leisdamasi žemyn tėkšdavosi su tokia jėga, kad vos pavykdavo išsilaikyti. Laivui skrodžiant bangas, sklindantys garsai pirmą kartą plaukiančiam „Ambersail” jachta sukeltų didžiulį nerimą. Jachta nuo didžiulių perkrovų traškėjo, cypė, bumsėjo. Viskas priminė nesuvaldomos stichijos griausmą.

Miegoti tokiomis sąlygomis gulte buvo beveik neįmanoma, dėl to didžioji dauguma įgulos buvo ant jachtos denio. Viršuje sėdėti taip pat nebuvo labai paprasta. Bangos, atsimušios į jachtos priekį, pakildavo virš jachtos ir su tokia jėga tėkšdavosi. Išsilaikyti ant jachtos padėdavo tikrai saugos diržas. Sėkmingai atplaukti į Miami padėjo kapitono spėjimai ir burių keitimas bei mažinimas. Nors pakeisti priekinę burę, kai laivas šokinėja nuo bangos ant bangos, nyra į bangą ir vėl iškyla, buvo labai sudėtinga. VII etapo įgula sugebėjo įveikti vandenyno šėlsmą ir sėkmingai pasiekė Miami.

Įgula sušuko: „Misija įvykdyta”. Bet... Neperšokęs griovio nesakyk „Op”. „Ambersail” jachtai su 4 metrų grimzle nebuvo taip paprasta priplaukti prie uosto. Likus iki uosto apie 100 metrų, jachta užplaukė ant seklumos. Išsikėlėme pripučiamą valtelę, nutempėme virvę prie bojos ir, tempdami virvę, sugebėjome laivą išlaisvinti. Per dvi valandas, strigtelėję ant trijų seklumų, pagaliau įplaukėme į uostą.

Dabar mums prieš akis tai, dėl ko tiek tūkstančių jūrmylių plaukėme į Miami – susitikimai su Amerikos lietuviais. Laukiame jų, ruošiamės, jiems atplukdėme ir Lietuvos Prezidento vėliavą bei jo laišką, kviečiantį visiems lietuviams kartu švęsti Lietuvos tūkstantmetį. **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Filmas apie 1941 metų sukilimą

Atkelta iš 3 psl.

Man tuomet visi didieji Lietuvos vadovai pasirodė kaip vėjo siūbuojamos nendrės, be nugarkaulio, nuolaidžiaujantys ir prisibijantys 1941 m. sukilėliams atiduoti pelnytą pagarbą. Tą visą gėdingą istoriją buvau aprašęs „Dirvos” 2000 m. spalio 10 d. straipsnyje su iššaukiančia antrašte „Ar Lietuva šiandien tikrai nepriklausoma?”

Kad ir kaip ten būtų, aš tuo sukilimu, kad ir neišvengusiu klaidų, didžiuojuosi ir šiandien. Tą atmintinę 1941 m. birželio 23 dienos rytą šis

tuometinis 17-metis jaunuolis, per Kauno radiofoną išgirdęs apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo paskelbimą, su savo bendražygiais giedojo Lietuvos himną su tokiu pakilimu, kokio niekada vėliau savo gyvenime nėra patyręs.

Aleksas Vitkus – iš profesijos inžinierius. Buvęs dviejų PLB valdybų, IX PLB seimo, LF, PLC bei ALIAS narys. Lietuviškoje išeivijos spaudoje bendradarbiauja jau ketvirtį šimto metų. 2007 m. gavo JAV LB Kultūros tarybos spaudos darbuotojo premiją.

VISAS GARAS ŠVILPUKUI

Atkelta iš 3 psl.

Toks pats ir alkoholio akcizo mažinimo, tiksliau – alkoholio atpigimo, įstatymas. Vargu ar normalus žmogus naktį pasiges alkoholio, juo lab važiuodamas pro degalinę. Šis įstatymas skirtas alkoholikams, kuriems begeriant norisi padauginti. Priėmėjų argumentai? Vis tiek gers pilstuką... Jei taip, kyla pora klausimų. Pirmas: ar įstatymo priėmėjai pripažįsta absoliutų teisėtvarkos bejėgiškumą; antras – ar tai nėra rūpinimasis alkoholio gamintojų pelnu tautos nugirdymo kaina?

Nes smulkiems pažeidimams skiriama daugiau dėmesio negu stambiems. Sakysim, jeigu miesto, rajono meras ar kitas aukštas pareigūnas po darbo pasinaudojo tarnybiniu automobiliu, pradedama garsiai rėkauti. Ar nustačius tokį faktą, neuždraudus jam trejus metus dirbti valstybės tarnyboje? O jeigu jis sau ar savo giminaičiams iš valstybės nutekina kelis milijonus litų, ar tai toks pats nusikaltimas, kaip pasivėžinimas tarnybiniu automobiliu? Ar netriukš-

maujama dėl smulkių dalykų, idant būtų užgožti stambūs nusikaltimai? Panašių faktų rasime kiekviename žingsnyje.

Ir pabaigai: orus žmogus laikosi duoto žodžio. Arūnas Valinskas išdidžiai pareiškė: jeigu nebus pritarta pirmalaikiams rinkimams, jis padės mandatą. Neteko girdėti, kad jis tęsi žodį. Šis mūsų Seimas tapo pakankamai neįgalus. KT ir prokuratūra siekia tuos bruožus dar labiau paryškinti. Atrodytų, seimūnai nesusimąsto, kodėl, ir pamiršta jiems Lietuvos Respublikos suteiktas teises. Negi gyvename laikotarpiu, kai vyksta karas visų su visais?

„Lietuvos žinios”

Bronislovas Genzelis – filosofas, profesorius, politinis veikėjas, Kovo 11-osios akto signataras. Buvo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės (vėliau – ir Seimo tarybos) narys, ėjo TSRS Aukščiausiosios Tarybos, vėliau Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos nario pareigas.

Gediminas Kazėnas, gyvenantis **Lemont, IL**, pratęsdamas metinę „Draugo” prenumeratą paaukojo laikraščiui 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Evaldas Veleckis, gyvenantis **Orland Park, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.

Rūta O. Lukas, gyvenanti **Clarendon Hills, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

www.draugas.org

Akademikų skautų sąjungos suruoštoje dailininkės Danguolės Šeputaitės-Jurgutienės parodos, Cleveland, OH, atidaryme (iš kairės): LR generalinė konsulė Ingrida Bublienė, tarusi sveikinimo žodį, dailininkė D. Jurgutienė ir ASS pirmininkė Mylita Nasvytienė prie dailininkės kūrinio „Tautos likimas“.

D. Jurgutienės asmeninio albumo nuotr.

Ieškojimai ir atradimai

VYTAUTAS MATULIONIS

Danguolės Šeputaitės-Jurgutienės meno paroda, 2010 m. spalio 30–31 dienomis Šv. Kazimiero parapijos salėje, Cleveland, Ohio. Rengėjai: Akademiniis skautų sąjūdis, Cleveland skyrius. Parodoje – apie keturiasdešimt kūrinių menininkės atrinktų iš jos anksčiau sukurtų ciklų. Parodos atidaryme susirinkusiems svečiams dailininkė suglaustai ir įdomiai papasakojo apie savo kūrybinį kelią ir meninę pasaulėžiūrą.

Prabėgom pažvelgus į parodos kūrinius, dėmesį greit atkreipia spalvos: jos netikėtai prislopintos. Tačiau, atidžiau įsigilinus ryškėja, kad tose, kartais slegiančiose, spalvose yra ir nemažai giedrų: „prošvaisčių“, atspindinčių dailininkės pastangas meniškai atskleisti savo vidinį pasaulį, santykius su žeme, aplinka, tauta, visata ir dievybe. Tai drąsūs, giliomis prasmėmis alsuojantys užmojai, kurie žiūrovui kartais tampa mįsle.

Dailininkė yra gerai įvaldžiusi įvairius kūrybos būdus: akriliką, mišrią techniką, pastelę, koliažą, „subtractive gouache“ (tai paini, bet įdomi technika. Paviršius padengiamas keliais įvairių spalvų sluoksniais. Tie sluoksniai vėliau atsargiai nuimami, atskleidžiant norimas spalvas ir formas). Tiesių linijų Danguolės Jurgutienės kūriniuose (bent šioje parodoje) mažai. Jos ryškiausios paveikslas „Prarasta laisvė“. Jame liūdnas, bedugnių akių veidas domina vos juntamu kubizmo kampuotumu. Šioje parodoje, linija dažnai yra nesibaigianti, nerami, nenustygstanti vietoje, vis kažko ieškanti, suregta į neišnarpliojamą mazgą, pražystanti gėlėmis, bet kartu ir keista savo blaškymusi... Tai kažkas giliai asmenišką, bet kartu ir nuoširdžiai atviro, kažkas bauginančio, bet kartu ir viliojančio („Vidujiniai miestai“).

Atrodo, kad menininkei žmogus yra artimas ir kaip asmenybė, ir kaip bendruomenės-žmonijos narys. Jo atvaizdų parodos paveiksluose nėra daug, bet jie yra svarbūs. Jei žmogaus veidas yra ryškus – „Prarastoje laisvėje“ ar „Sapnuose“ (ir ypač „kniškame“, tiek spalvomis, tiek kompozicija, koliaže „Amerikos ikona“, kuris, palyginti su kitais paveikslais, atrodo, į šią parodą pateko „per klaidą“), tai paveiksluose „Siekimas“ (likimas – destiny?) ir „Amžinybė“

(begalybė – infinity?) žmogus, kelionėje per visa tą, tampa tik šešėlingu siluetu „Amžinybėje“ įterpian net keturis begalybės simbolius. Kitas, dažnas simbolis yra spiralė: apie statmeną ašį besisukanti nesibaigianti tiesė, primenanti žmogaus skriejimą į gyvybės ašį – Dievą.

Jei savo dvasinius išgyvenimus ir „ieškojimus“ dailininkė reiškia tamsesnėmis, sodresnėmis spalvomis, kasdienybės „atradimai“ ją džiugina ir ji tą džiaugsmą išlieja daug šviesesnėmis spalvomis. Tai akivaizdu bet kurios dienos ar metų laiko kraštovaizdžiuose ir gėlėse: „Paežerio takelis“, „Žiema ant kalvos“, skaisčiai žali „Vasaros šešėliai“, „Ežero atminimai“, „Saulėgrąžos“ (neišvengiamai panašios, bet daug „ramesnės“ už olando Vincent Van Gogh tapytas). „Ar gėlės visada žydės?“ (žydra padangė, purūs debesėliai, spinduliuojanti saulėgrąža). Yra ir daugiau kitus menininkus primenančių kūrinių: „Pavasario sonata“ dvelkia Čiurlioniu. Taip pat ir „Mėnesienos skrydis“, kuriame plačiasparnis paukštis plasnoja ne vaisioje čiurlioniškoje erdvėje, bet aptemusio mėnulio skurdžioje šviesoje. „Žvaigždėta naktis“ vėl primena Van Gogh to paties pavadinimo kūrinių, tik Jurgutienės naktis yra ne tamsiai mėlyna kaip Van Gogh, bet nepermaldujamai juoda, lyg kai kuriuose ispano Goya kūriniuose. Tolimų panašumų yra ir į prancūzų Cezanne (tik jie ne tokie skaidrūs) ir net į kitą ispaną – Pablo Picasso („Tūkstantmetis Lietuva“), šviesių ir tamsių formų grumtyje. Visa tai byloja apie dailininkės platų meno akiratį. Danguolei Šeputaitei-Jurgutienei laikas, erdvė ir žmogus yra nedalomi. Laikas jai yra bekrantė, nesulaikoma upė Visatos begalybėje, savo vingiuose nešanti ir žmogų į jam dar nežinomus tolius, kurių mįslę dailininkė bando atspėti. Linkėtina, kad jos „ieškojimai“ ir „atradimai“ dar ilgai nesibaigtų.

Šios parodos proga buvo išleistas dailus leidinys, gausus spalvingų menininkės darbų pavyzdžių. Gaila, kad jame yra spaudos klaidų. Turėtų būti ne „St. Casimer Parish“, bet „St. Casimir Parish“, ne „Lithuania's Honorary Council of Michigan“, bet „Lithuania's Honorary Consul of Michigan“, ne „Odessy“, bet „Odyssey“ ir ne „Kelionė namoliai“, bet „Kelionė namolei“. Nors šios klaidos nėra labai svarbios, jos kiek sumenkina gražų leidinį.

Restauruota medinė Antanavo koplyčia

Baigti dvejus metus trukę vienintelės Lietuvoje išlikusios šešiakampės medinės Antanavo koplyčios restauravimo darbai.

2007 metais Kultūros paveldo departamentas skyrė lėšų parengti koplyčios konservavimo, restauravimo ir atkūrimo projektui. Kitais metais buvo restauruotos rūsio sienos, atkurtos nišos bei langų angos, rūsio perdangos, atstatyti rąstų sienojai, panaudojant išlikusius autentiškus sienojus, įrengta koplyčios perdanga.

Per dvejus metus Kultūros paveldo departamentas skyrė Antanavo koplyčiai beveik 563,000 litų. Vėliau buvo gauta Europos ekonominės erdvės fondo bei Norvegijos finansinio mechanizmo parama.

Toliau tvarkant pastatą restauruotas koplyčios stogas, bokštelis, kryžius, išsaugotos ir restauruotos bei konservuotos autentiškos konstrukcijos, dangos ir puošybos elementai. Pagal išlikusias detales, segmentus bei ikonografiją restauruotas altorius, pagal išsilaikiusią koloną ir ikonografinius duomenis atkurtas balkonas bei lubų plafonas. Autentiški fragmentai palikti neuždažyti.

Anot Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos atstovų, atstatyti didžiąją medinę šešiakampę koplyčią leido išlikusi ikonografinė medžiaga. Projekto vadovas architektas Saulius Mikalauskas sako, kad pavyko panaudoti nemažai išlikusios pirminės medžiagos. Pagal griuvėsiuose aptiktą koplyčios suolo šoninę dalį buvo pagaminti dabartiniai suolai.

Visi koplyčios restauravimo darbai atsiėjo beveik 2 mln. litų, darbus atliko įmonė „Restauracija“.

Antanavo koplyčia – unikalus ir gerokai likimo talžytas medinis kultūros objektas, atspindintis liaudišką sakralinę statybą. Iškilusi XVIII amžiaus pabaigoje, ji du šimtus metų gyvavo daugiau nepaliesta žmo-

gaus rankos, išskyrus kai kuriuos vidaus pertvarkos darbus.

Šiandien ji yra vienintelė Lietuvoje išlikusi šešiakampio formos koplyčių.

Koplyčią pastatė Antanavo dvaro savininkas, Antanavo seniūnas, Vitebsko vaivada Jonas Antanas Chrapovickis kaip dvaro koplyčią ir giminės laidojimo vietą.

Vėliau Antanavo dvaras atiteko dvarininkams Šabunevičiams, kurie XIX amžiaus viduryje koplyčią suremontavo, išpuošė nežinomų italų dailininkų tapyba.

Sovietmečiu šis sakralinis statinys priklausė spirito gamyklai, kurią privatizavus koplyčia liko be šeimininko ir akyse nyko, kol netgi įgriuvo stogas.

Pasak pranešimo, šis išskirtinis kultūros paveldo objektas mena svarbius istorinius Lietuvos įvykius bei asmenybes.

Istoriniuose šaltiniuose apie koplyčios ikūrėjų palaidojimus neužsimenama, tačiau žinoma, jog 1860 metais čia amžino poilsio atgulė vėlesnis Antanavo dvaro savininkas S. Šabunevičius, o po kiek laiko – ir jo

sūnus Edvardas bei marti.

Antanavo koplyčia galimai susijusi su 1863 metų sukilimu. Pasakojama, jog pastato rūsyje buvo laikomi sukilėlių ginklai, o po altoriumi slaptėsi būrio vadas.

Po 1944 metų laidojimo kriptą buvo išplėsta, karstai apgadinti, kita dalis rūsio naudota kaip sandėlis.

Sugrąžinus Antanavo koplyčią į gyvenimą, buvo restauruoti paskutiniojo dvaro savininko Šabunevičiaus, jo sūnaus ir marčios karstai iš dar 1944 metais išdraskytos laidojimo kriptos. Sudėjus į juos palaikus, karstai užmūryti koplyčios rūsyje.

Antanavo bendruomenė tikisi, kad koplyčioje po restauracijos vėl vyks pamaldos, nes miestelis neturi bažnyčios.

lrytas.lt

10 įsimintinų kelionių Europos traukiniais

Dauguma kelionių traukiniais Europoje yra patogios ir greitos. Laiku išvykstama ir atvykstama, visuomet turėsite savo jaukų kreslą ar kupė, kur su malonumu galėsite skaityti naujienų laikraštį. Kelionės traukiniais Didžiojoje Britanijoje ir Europoje – tai įdomi patirtis: vaizdas į apledėjusias Alpes atveriantys, dideli langai ar mėgavimasis gurmaniška virtuve, restauruotame praejusio amžiaus restorano vagonė. Taigi šios kelionės traukiniais nebūtinai pačios greičiausios, tačiau užtikriname – tikrai įsimintiniausios. Todėl – visi į vagoną!

Saldžioji Šveicarija: Šokoladinis traukinys

Kelias: Montreaux – Broc, Šveicarija
Trukmė: 9 valandos 45 minutės į abi puses (www.raileurope.com)

Šis žavingas traukinys, važiuojantis rudenį ir vasarą, pakyla iš Montreaux, apžvelgdamas Ženevos ežerą, iki viduramžiško miesto Gruyeres. Miestelyje, kuriame gyvena apie 1,600 gyventojų, buvo pradėtas gaminti, garsus, tokiu pat pavadinimu, sūris. Būtinai apsilankykite sūrio fabrike ir papietavę XIII amžiaus Chateau de Gruyeres pilyje, grįžkite į traukinį tęsti kelionės iki Broc. Čia, autobusas nuves jus į Cailler – „Nestlé“ šokolado fabriką, įsitaisius tarp Gruyeres ežero ir kalnų viršūnių. Prieš grįždami į traukinį, pasivaisinkite, nemokamai dalinamais, šokoladiniais saldainiais.

Šv. Andriaus katedra ant upės Ness kranto, Inverness, Škotija
<http://en.wikipedia.org>

Galore tuneliai: Bernina greitasis traukinys

Kelias: Chur, Šveicarija – Tirano, Italija
Trukmė: 4 valandos 14 minučių (www.raileurope.com)
Šio siauro, net galvos svaigimą keliančio traukinio kelią sudaro: 7 procentai posūkių, sukimasis 360 laipsnių spirale, 55 tuneliai, 196 tiltai. Traukinys pakyla į 2,253 metrų viršūnę ir kelionės pabaigoje nusileidžia iki 1,800 metrų. Žodis „greitasis“ greičiau jau reiškia, kad sėdėdami praleisite visai nedaug laiko, nei traukinio greitį, kadangi vykdamas į seniausią Šveicarijos pietuose esantį miestą kerta Alpes, kol pasiekia Italijoje esantį Tirano. Čia gyvena apie 10,000 žmonių. Didžiąją kelionės dalį sudaro UNESCO paveldo dalis.

Viešbutis ant ratų: Francisko Goja

Kelias: Paryžius – Madridas
Trukmė: 13 valandų 30 minučių (www.elipsos.com)
Iš Paryžiaus išvykite vakare, pasimėgaukite trijų patiekalų vakariene, kaimo peizažais bei raminačiu, traukinio bėgių ritmu. Ryte, pabudę Madride, būkite pasiruošę aplankyti trečią iš labiausiai lankytinų Europos Sąjungos miestų. Į aukštos klasės miesto apsilankymo meniu įeina pasitikimo gėrimas, gurmaniški pietūs ir pusryčiai su atskira vonia kambaryje.

Grįžkite į riterių amžių: Didžiosios Britanijos pilys

Kelias: Inverness, Škotija, Gwynedd, Welsas
Trukmė: 15 dienų (www.british-heritagepass.com/castles)
Nusipirkę „BritRail“ ir „Great British Heritage“ bilietus, vykdami šiuo keliu galėsite atrasti istorines Didžiosios Britanijos tvirtoves. Galėsite mėgautis net 580 siūlomų aplankyti vietų: pradedant Invernesu, prie Loch Ness ežero Škotijoje, baigiant apsilankymu Urquhart pilyje. Toliau siūloma vykti į pietus pamatyti Stirling tilto, kur Villiam Wallace 1297 metais laimėjo karę prieš anglus ir tęsti kelionę iki Edinburgh pilies. Tarp Anglijos vertų pamatyti įžymių: Dover pilis, su karo laikų tuneliais. Gwynedd, Welse – Caernarfon pilis, kuri yra pasaulinio paveldo vieta.

Kolegai

A † A ALBERTUI VAITAIČIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo žmonai REGINAI, sūnums bei artimiesiems ir kartu liūdime.

*Buvę Liubecko Lietuvių gimnazijos mokiniai
ir Pabaltijo universiteto auklėtiniai*

Epinė kelionė: Transsibiro traukinys

Kelias: Maskva – Vladivostok, Rusija
Trukmė: 19 dienų (www.transsiberia.com)
Šis legendinis kelias – Rusijos kultūros ikona, kerta aštuonias laiko zonas, jungia Rusijos sostinę su Ramiojo vandenyno uostu. Kelionėje

nebelieka turtingų ar vargšų, senų ar jaunų, vietinių ar atvykėlių iš užsienio. Sakoma, kad išnyksta socialinės kliūtys, o keleiviai dalijasi išskirtine tokios kelionės patirtimi. Per kelionės organizatorių galite užsisaityti ir atskirą kupė su papildomais patogumais. Atvykę susiplanuokite norimą skaičių išvykų: nuo keliavimo pėsčiomis iki kelionių po miestą.

Balsas.lt

Vladivostokas.

Inverness, Škotija.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klausykite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Filisterių skautų sąjungos** Čikagos skyriaus sueiga įvyks sausio 8 d., šeštadienį, 4 val. p. p. Ypatinga sueigos viešnia – Daiva Markelytė, naujos knygos „White Field, Black Sheep“ autorė. D. Markelytė pasidalinis išpūdziais, pasirašys knygoje. Sueigos metu knygą bus galima įsigyti. Sueiga vyks pas fil. Bielskus, Hinsdale, IL. Dėl tikslaus adreso prašome skambinti fil. Jolandai tel. 630-257-2558.

♦**Sausio 8 d., šeštadienį, Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios įvyks 9:30 val. ryto seselių motiniškame name (2601 West Marquette Road, Chicago). Po Mišių – kava.

♦**Visuotinis Palaimintojo J. Matulaičio** misijos narių susirinkimas vyks sausio mėnesio pabaigoje. Taryba aptars metinę finansinę ir veiklos apyskaitą, svarbesnius įvykius ir sprendimus. Nariai rinks 3 naujus misijos tarybos narius dvejų metų kadencijai. Norintieji ir galintys kandidatuoti prašomi kreiptis į raštinę. Dalyviai taip pat galės klausyti klausimų ir pateikti savo pasiūlymus bei pastabas. Tikslią datą pranešime vėliau.

♦**Amerikos lietuvių taryba ir JAV LB Lemonto** apylinkė rengia Sausio 13-tosios įvykių paminėjimą, kuris įvyks 2011 m. sausio 16 d., 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, didžiojoje salėje. Minėjime dalyvaus šių skaudžių įvykių dalyvis, Riterio kryžiaus kavalierius, apdovanojamas Lietuvos Vyčio Kryžiaus ordinu, kapitonas Andrius Linas Eiva iš Washington, DC. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama dalyvauti ir pasiklausyti kapitoną Andriaus Eivos pasakojimo apie sausio 13-osios nakties įvykius ir pasiruošimą saugoti Lietuvos Seimo rūmus.

♦**Liaudies meno ansamblis „Dainava“** kviečia į susikaupimo popietę koncertą, skirtą paminėti Sausio 13-osios įvykių 20-metį. Sausio 13-oji lietuviams – ypatinga diena. Praėję du dešimtmečiai nenusinešė tragiškų tos nakties įvykių užmarštin – jie amžiams įrašyti mūsų tautos istorijon. „Dainava“, minėdama šią datą, 2011 m. sausio 23 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Park) rengia koncertą „Aukos dvasia“. Daugiau infor-

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank,** 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

macijos apie tai galite rasti choro tinklalapyje www.dainava.us.

♦**Sausio 29 d., šeštadienį, 9 val. r.** Pasaulio lietuvių centro Fondo salėje apie susižeidimus darbe ir kitų skausmų nustatymą kalbės daktaras Jonas Prunskis, MD ir advokatas Vytas Mockaitis. Daugiau informacijos gausite paskambinę Illinois Pain Institute tel.: 630-748-3300.

♦**Sausio 30 d., sekmadienį, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** parapijos salėje po lietuviškų Mišių įvyks Brighton Park Lietuvių Bendruomenės narių metinis susirinkimas.

♦**Vasario 6 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 th St., Lemont, IL 60439, vyks Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio 115-ųjų metinių minėjimas. Ruošia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

Aleksandras Stulginskis Sibire. „Draugo“ archyvo nuotr.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Pasiruošimo pirmajai Komuni-jai** pamokos (vaikams ir suaugusiems) Šv. Andriejaus parapijoje prasidės sekmadienį, vasario 6 d. (2011 m.). Kviečiame atvesti vaikus nuo 8 metų amžiaus ir vyresnius. Tėvai, kurie nori, kad jų vaikai priimtų šį sakramentą prašome kreiptis į Joną Duncią el. paštu jonasvytautas@verizon.net

♦**2011 m. kovo 17–18 dienomis** Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto Istorijos bei Literatūros istorijos ir teorijos katedros kartu su Šiaulių universiteto biblioteka rengia tarptautinę mokslinę konferenciją „Nuo Atgimimo iki valstybingumo: sociokultūriniai aspektai“, skirtą paminėti Jono Šliūpo 150-osioms gimimo metinėms. Užpildytų dalyvio anketų ir pranešimų pavadinimų su kelių sakinių anotacija laukiame iki 2011 m. vasario 1 d. el. pašto adresu ik@hu.su.lt. Dalyvio anketą ir daugiau informacijos rasite tinklalapyje www.su.lt.

Sausio 30 d., sekmadienį, 12:15 val. p. p. PLC didžiojoje salėje bus pristatyta organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ 2010 m. veikla

„Vaiko vartų į mokslą“ remiamo Užpalių dienos centro mažieji skaito, 2010 m.

Kun. dr. Kęstutis Trimakas atsiuntė ne 50, o 500 dol. auką Draugo fondui ir padėką už „Kultūros priede“ spausdinamus ateitininkų straipsnius. Atsiprašome kun. Trimako už įveltą klaidą. **Draugo fondo taryba**

Spaudos apžvalga

Redakciją pasiekė nauji žurnalai. „Mūsų Lietuva“, leidžiamas Sao Paulo (Brazilija) Lietuvių Bendruomenės, 10 numeryje pristato Lietuvos naujienas, rašo apie Brazilijoje įvykusį 1-ąjį tarptautinį festivalį, kuriame lietuvius atstovavo tautinių šokių grupė „Rambynas“. Vytautas Bacevičius pasakoja apie Dieveniškės.

Kaip ir kiekviename numeryje yra skyreliai vaikams ir šeiminiškėms. Rasite numeryje ir kitų naujienų.

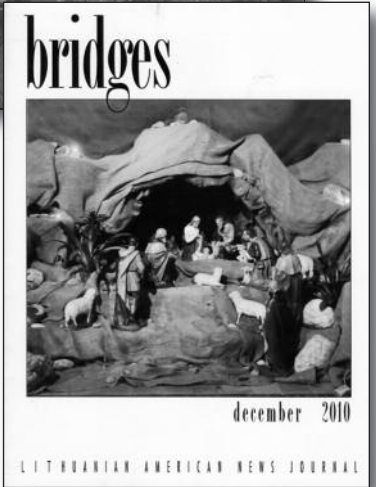
Žurnalo „Bridges“ paskutiniame – 2010 m. – numeryje prisimenama JAV LB XIX Tarybos II sesija, vykusio Orlando, FL. Skaitytojams pasakojama apie istorinį Žalgirio mūšį.

Rašoma apie Adventą. Seselė Margarita Bareikaitė primena Jėzaus gimimo istoriją.

Apie Lietuvių Fondą rašo Romualdas Kriaučiūnas. Spausdinami Jono Kreivėno atsiminimai.

Nuotraukų galerijoje skaitytojas gali pasigrožėti Lietuvos gamta.

Paruošė L. A.

Kalėdos Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont

Loretos Timukienės nuotr.

.....
♦ **Viktorija ir Andrius Cernicenka**, gyvenantys **Brookfield, IL**, sveikina visus „Draugo“ redakcijos darbuotojus su Šv. Kalėdomis ir Naujais metais, linki sėkmės ateinančiais metais, daug šaunių idėjų ir įdomių rašinių. Kartu su sveikinimais paaukoko 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už sveikinimus ir auką.
.....

